

Jungshoved

Nr. 2 2024 - 20. årgang

Blad nummer

75

2005 - 2024

Indhold	Redaktionen
Forord..... 3	Knud Jacobsen, ansvarshavende Tlf.: 22 21 55 25 E-mail: knudjacobsen@gmail.com
Løst og fast..... 4	Hanne Rasmussen Tlf.: 25 11 40 87 E-mail: duevangen@gmail.com
Et sted på Jungshoved 7	Kirsten Thomsen Tlf.: 41 41 43 75 E-mail: kirstenthomsen1@outlook.dk
Derfor Jungshoved 14	Hanne Lund Tlf.: 26954563 E-mail: hannelund96@gmail.com
Fugle på Jungshoved 15	Mogens Jacobsen
Kunstner Leif Madsen..... 16	Tegninger: Lise Jacobsen
Livet som kirkedreng..... 22	Opsætning: Henrik Hansen
Blomsternes halvø..... 30	Forsidefoto: Bønsvig Henrik Hansen
Vandretur Jungshoved rundt 31	Deadline for indlæg til næste nummer: 1. august 2024
Lokalforums bestyrelse 32	Konto: 6140 0004064737
Sjov sommer i folkeparken 34-38	
Læsertur til Møn..... 39	
Forsamlingshuset 40	
Jordvarme projektet..... 41	
Nyt fra Skolen. 42	
HC Andersen verden 43	
Året på Fuglsanggård..... 44	
Pensionistforeningen..... 46	
Røret af Nyord efter stormfloden 48	
Rørets sejlplan..... 50	
Stavreby havn..... 53	
Kirke og Menighedsråd 55	
Valg til menighedsrådet..... 58	
Kirken, Ny messehagel 59	
Kirken, Pengeblokken..... 60	
Arrangementer 63-64	
Gudstjenester..... 67	
Jungshoved kalender..... 68	

Synspunkter i bladet står for forfatterens egen regning og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Redaktionen forbeholder sig ret til at bearbejde og forkorte læserindlæg. Læserindlæg skal afleveres inden deadline og kan være skrevet i hånden, på skrivemaskine eller på pc. Billeder til indlæg skal være forsynet med tilladelse fra ophavsrettens indehaver. Billeder skal være i minimum 1 mb opløsning (300dpi)

Bladet udkommer i 725 eksemplarer og omdeles i midten af marts, juni, september og december måned. Bladet uddeles gratis til alle fastboende på Jungshoved inkl. i Lundegård og i Skovhuse. Bor du uden for Jungshoved, og vil du gerne have bladet tilsendt, koster det 325kr./ år for de fire numre.

Bladet udgives af Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole.

© Bladet Jungshoved.

Blad nummer

2005 - 2024

Bladet Jungshoved er denne gang blad nr. 75. Det første blad udkom i december 2005. Det var et hæfte på 20 sider. Bladet afløste det tidligere Jungshoved Bladet, som blev udgivet af Jungshoved Idrætsforening og Kirke Nyt, som blev udgivet af Jungshoved Menighedsråd.

Bag udgivelsen stod de samme råd og grupper som i dag, undtagen Jungshoved Idrætsforening, som desværre nu er fortid. Lokalrådets daværende formand, Per Onsberg, skrev i det første nummer, ” at det er glædeligt, at så mange interessegrupper på Jungshoved slutter op om det nye blad. Ja, det er både glædeligt- men også nok nødvendig, for det er kendt sag, at det er nemmere at løfte i flok”. Det er dejligt at kunne sige her 20 år efter, og med 75 blade bag os, at det har Jungshoved helt levet op til.

God sommer og på gensyn til sommerens mange arrangementer.

Kontakt

Jungshoved Lokalforum	Steen Hansen	24 69 98 46
Jungshoved Menighedsråd	Kirsten Thomsen	41 41 43 75
Styregruppen for Jungshoved Skole	Lise Jacobsen	24 45 31 47
Vicevært for skolen	Niels Holger Wermuth	21 45 82 83
Strandjagtforeningen	Morten Larsen	24 83 97 76
Pensionistforeningen	Jette Madsen	51 51 23 11
Fritidsfiskerforeningen	Bjarne Sørensen	40 22 22 32
Forsamlingshuset	Morten Larsen	24 83 97 76
Biblioteket, Jungshoved Skole	Lene Gurskov	23 70 83 01
Bladet Jungshoved, omdeling	Poul Reiter	42 45 53 14
Kontakt til lokalpolitiet	Henning Delf Nissen	40 38 39 81
Sognets hjemmeside	jungshovedkirke.dk	
Forsamlingshusets hjemmeside	jungshovedforsamlingshus.dk	
Jungshoved miljøgruppe	jungshovedmiljoegruppe@gmail.com	
Hjemmesideredaktionen e-mail	redaktion@jungshoved.net	
Lokalforums hjemmeside	www.jungshoved.net	
Lokalforums e-mail:	jungshoved.lokalforum@gmail.com	

Delebussen Frøen bestilling:

(Ma-Fr fra kl. 9 og kl. 13) 60 52 78 89 | Frøens administration www.jungshoved.net/delebus | e-mail: froepasser@gmail.com | Eller ring til Henning Delf Nissen 40 38 39 81 eller Jørgen Svendsen 53 80 28 56

LØST OG FAST

Under havearbejde på en solrig forårsdag dukkede denne lille grønne han løvfrø frem mellem noget vissent løv. I flere år har der været en lille, men svingende, bestand af den ret sjældne løvfrø på Bøndernes Egehoved ved Roneklint. Det har heldigvis ændret sig til det bedre i de senere år, efter der på Sydgårdens og Skippergårdens jorde er blevet gravet mange små søer til glæde for løvfrøerne. Sidste år blev der også hørt løvfrøer i Store Hestehave Skov, i Bønsvig, ved Det gamle Mejeri på Jungshovedvej og i Ræveholms Mose. Det siges, at løvfrøen kan bevæge sig op til 8 km væk fra sit fødested. Så nu er den også nået til Stenstrup -

naturen er forunderlig! Nu venter vi spændt på, om vores løvfrø vil søge ned til byens gadekær og kvække lystigt i forårets tusmørke for at lokke en hun til sig.

—○—

Forskere fra Aarhus Universitet har undersøgt, hvor stor risikoen er for at dø, før man bliver 75 år. Undersøgelsen er fortaget i alle Danmarks sogne (i oktober 2022 var der 2.133 sogne i Danmark). Resultatet viser, at der er 27% risiko for at dø på Jungshoved inden man fylder 75 år. Tallet er lykkeligvis i den absolut laveste ende, og pænt under gennemsnittet på de 35% for hele Danmark. For alle sogne i Vordingborg kommune er resultatet det næstbedste. Læs mere på: DR Nyheder: "Ulighed på kort afstand". Her kan man se, hvordan resultatet er i andre sogne.

—○—

Når vi nu er ved undersøgelser, så kommer resultatet af en mere, som også kan have betydning for os. Vordingborg kommune er en af de kommuner i Danmark, hvor der i dag fødes færrest børn. Eksperterne er ret uenige, om det er godt eller skidt. Nogle ser det som en udfordring i fremtiden, at skaffe arbejdskraft nok

til at drive det samfund videre, som vi kender i dag. Andre ser det som en del af løsningen på vores overforbrug til skade for klima, miljø og natur. I dag er vi 6 millioner indbyggere i Danmark. Professor Rune Lindahl-Jacobsen Syddansk Universitet siger til dagbladet Politiken 12.3., at Danmarks indbyggertal i 2100 vil være på kun 2,54 millioner og i 2113 på 1,99 millioner, hvis fødselstallet fortsætter som i dag, hvis der ikke sker yderligere indvandring til Danmark og hvis middellevetiden bliver som i dag.

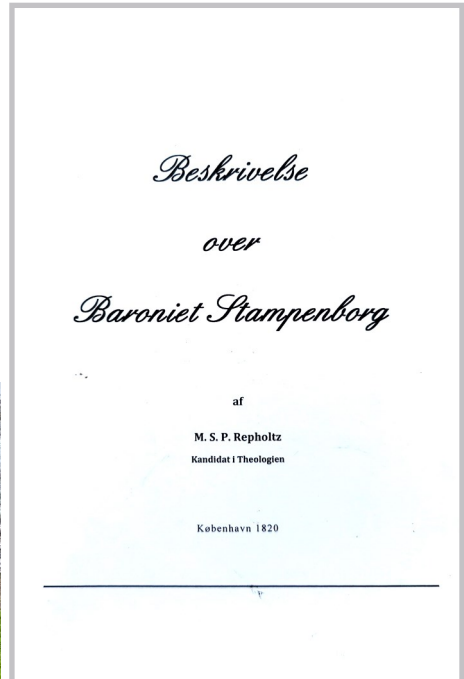
—○—

Sognegrænserne mellem Skibinge sogn og Jungshoved sogn følger små vandløb. Flere af dem er i dag skjult i rør. I den østlige side af Hejreskov nær Skovhusevej, løber en lille

sidebæk til Ambæk Bæk. Her kan man se sognegrænsen som en rislende bæk.

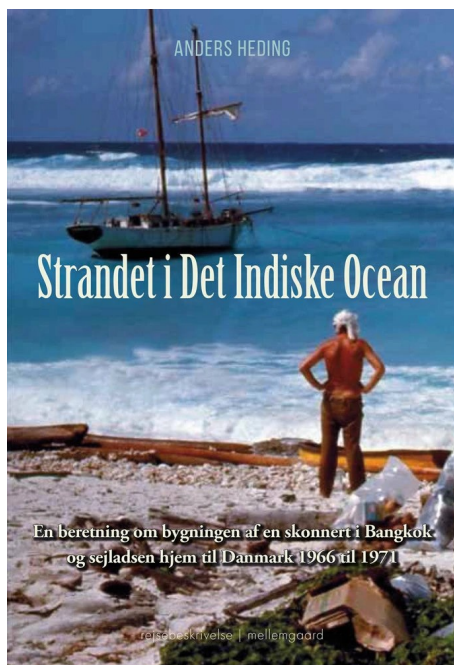
—○—

Denne bog fra 1820 giver mange spændende oplysninger om bl.a. Jungshoveds historie. Man kan læse den på nettet i en læsbar udgave, hvis man Googler: " Beskrivelse over Baroniet Stampenborg af M.S.P. Repholtz". Man kan også låne bogen i den oprindelig udgave på Præstø bibliotek, hvor den er trykt med gotiske/krøllede bogstaver.

Læs bladet online

[www. Jungshoved.net/tidligere numre](http://www.Jungshoved.net/tidligere_numre)

Jungshoved har igen fået en ny forfatter. I april måned fik Anders Heding, Roneklint, udgivet sin bog, "Strandet i Det Indiske Ocean". I bogen fortæller Anders om en spændende sejl tur, som han foretog i 1969 sammen med sin storebror Claus. Turen gik fra Thailand til Danmark i en selvbygget sejl båd. Turen kom til at tage 2 år og indbefattede en dramatisk stranding et sted i Det Indiske Ocean. Da de selv

og båden var blevet reddet, kunne de fortsætte turen via Sydafrika, Sydamerika, Vestindien, Nordatlanten til Danmark. Bogen kan bl.a. købes i Præstø hos Tissot & Koch. Nogle vil sikkert huske, da Anders for nogle år siden, i et foredrag på Jungshoved Skole, fortalte om den dramatiske sejl tur.

—○—

På turudvalgets travetur, 10. april, til Hejreskoven og Bøndernes Egehoved så vi i skovbrynet et nyudsprunget bøgetræ – måske årets første på Jungshoved?

Knud Jacobsen

Læs bladet online

www.jungshoved.net/tidligere-numre/

Loppemarkedsdag i Stavreby

Mange vil vide det, men der er jo også nye beboere på Jungshoved, så derfor: den første søndag i august måned – som i år er 4. august - er dagen for den traditionsrige loppemarkedsdag i Stavreby. Mange af byens beboere vil have boder ved vejsiden med alskens ting til salg, men der er også andre aktiviteter, som trækker folk til: æbleskivebod, og hvis vejret tillader det safariturer i åben Landrover og en eventyrlig togbane i en af baghaverne. Og der er sædvanligvis åbent hos byens billedkunstnere.

Et sted på Jungshoved (43)

Den nye by på Jungshoved- Jungshoved By

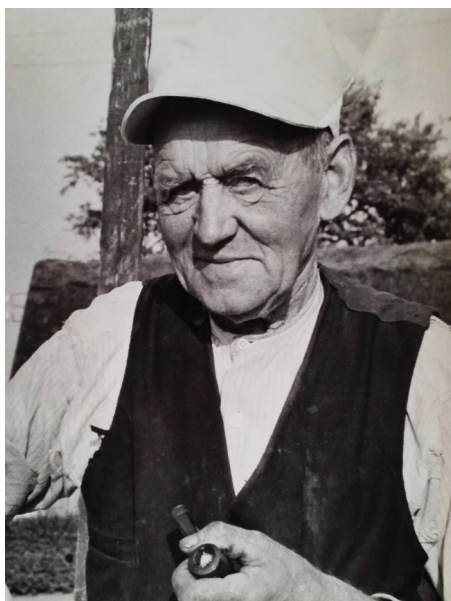
I 1906 blev der opført en Brugs på Stenstrup Marks jorde på hjørnet af Fuglsangvej og den nuværende Jungshovedvej. Stedet var et øde sted uden anden bebyggelse. Omkring en halv km mod vest i retning af Stenstrup, var der i 1887 blevet opført et forsamlingshus og i 1888 et mejeri. Begge steder ud mod vejen, der den

gang blev kaldt Fævejen, nu Jungshovedvej. Den nye Brugs havde fået en sådan beliggenhed i sognet, at der ville være omtrent lige langt for de kommende kunderne fra byerne Ronneklint, Ambæk, Bønsvig, Stavreby, Stenstrup og Øen Smidstrup, 2-4 km. Den gang foregik det til fods, til hest eller måske på cykel. Oprindeligt skulle Brugsen have ligget på hjørnet af Fuglsangvej og Dyremarken, men tømmer Niels Jørgen Nielsen mente, at det var en dårlig placering. Han ville have Brugsen rykket 1 km mere mod syd. Og sådan blev det. Niels Nielsen havde selv bygget sit hus i 1905 på Jungshovedvej 72 og blev nu nærmeste nabo til den nye Brugs. Grunden, som Niels havde bygget sit hus på, var et trekantet jordstykke.

Derfor fik Niels tilnavnet- Trehjørne Niels. Det viste sig ret hurtigt, at Brugsens placering var et godt valg. I løbet af få år voksede der en helt ny by op omkring Brugsen, og byen fik i

løbet af få år tiltrukket mange af sognets offentlige og serviceprægede funktioner.

Tømrer Niels (Jørgen) Nielsen

I 1908 flyttede bageriet fra Lunde-gård mølle til byen på Jungshovedvej 53, i 1915 kom missionshuset, Nådeled, til Jungshovedvej 48. Pengene til missionshuset kom fra indsamlinger i Hammerum herred i Jylland. Det var Jungshoveds sogns nye præst, som stammede fra Herning, der stod for indsamlingen. Navnet Nådeled kom-

Missionshuset nr. 48

mer ikke fra biblen, omend det lyder bibelsk, men fra vejsvinget ved den nuværende Jungshovedvej og Mislehøjvej. Vejen herfra førte gennem et led til herregården, Jungshovedgården, hvor nådigherren boede. Nådigherren er betegnelse for en adelsmand/herremand. Det blev især brugt af tjenestefolk, når de henvend-

te sig til deres arbejdsgiver. Missionshuset lukkede i 1989, og bygningen blev solgt til beboelse. I 1923 blev centralskolen opført skråt over for Brugsen med to klasselokaler, en lille gymnastiksal, to lærerboliger og med et lokale til kommunkontoret på Jungshovedvej 46. Skolen var efter datidens forhold en nyskabelse, da en centralskole kunne tilbyde en mere tidssvarende undervisning i langt flere fag, end den, det var muligt at give i en toklasset skole med kun en lærer. Mange huse og forretninger kom til i de kommende år med adresse på Jungshovedvej - herre og damefrisør og senere slik, chokolade og tobak i nr. 47, manufaktur og lillebil i nr. 44. I nr. 49 opførtes i 1925 en mølle, som afløser for Stenstrupmøllen på Mislehøjvej. I nr. 50 flyttede sognets sygeplejerske ind, og i nr. 52 flyttede slagteren fra Stavreby ind og opførte et nyt slagtehus. I nr. 54 åbnede først et værksted for en tøffel-mager, senere blev det til herrefrisør, cykel-og radioforretning og i nr. 74

Manufakturhandlen og lillebil nr 44

på Jungshovedvej byggede murermester Jens Peter Andersen hus i 1930. Jungshoved havde fået en ny by, som i løbet af få år var vokset til øens største by med et blomstrende handelsliv, – og udviklingen fortsatte. Byen havde fået sin egen Gymnastikforening i 1913, og hele øen havde fået el i 1925. Jungshoveds telefoncentral var flyttet ind i et hus på Jungshovedvej 35 i 1930, skolen blev udbygget med ny gymnastiksal og faglokaler til sløjd og håndarbejde i 1939, og frysehuset på Mislehøjvej kom til 1949. Det eneste, der manglede, var et bynavn. Derfor ansøgte Jungshoved sogneråd i 1954 Indenrigsministeriet om, at man måtte give byen navnet Jungshoved - det havde man sikkert kaldt den længe forinden, men ministeriet gav afslag på ansøgningen. Jungshoved var et gam-

melt stednavn for hele halvøen, og man kunne ikke have både en halvø og en by med samme navn. Man fik derimod tilladelse til at navngive byen, Jungshoved By. Og sådan blev det. Efter at vi er blevet en del af Vordingborg kommune, har byskiltet mod vest mistet sit -By, og hedder, så længe ingen protesterer, blot Jungsho-

ved. Byskiltet i den anden ende af byen bærer til gengæld stadig navnet Jungshoved By. Selve betydningen af navnet Jungshoved kan oversættes til - et sumpet, tilgroet område (Jung), der rækker ud i havet(hoved). Jungshoved pensionistforening blev stiftet i 1953, den nye amtsvej til Tjørnehoved blev indviet i 1954, de fleste veje på Jungshoved fik asfaltbelægning på i 1956, sognerådet fik opført almindelige boliger på Jungshovedvej nr. 60-62 i 1956, og nye huse og virksomheder kom til flere steder. På Jungshovedvej 38 byggede Jytte og

Frisør og cykelhandel m.m .nr. 52

Erik Nielsen ny villa og garage på grunden, hvor der havde været gartneri. Herfra drev Jytte damefrisørsalon og Erik vognmandsforretning. I udkanten af byen mod vest blev der opført et fælles vandværk i 1961. Det blev i 1981 afløst af et nyt vandværk længere mod vest langs Jungshovedvej. I 1962 brændte møllen. Den blev ikke genopbygget, men på stedet fortsatte den med handel med korn-

og foderstoffer op til slutningen af 70erne. I sommeren 1969 brændte også Jungshoved bageri. Bageriet og boligen blev genopført og fungerede som bageri til begyndelsen af 80erne. I nogle år herefter blev bygningen brugt til lampefabrikation. I dag bruges den til beboelse med udlejnings

lejligheder. På Jungshovedvej 42 byggede smed Poul Larsen, Stavreby, sit nye maskinværksted i 1961-62, Alf og Margit Hansen byggede i 1963 villa og garage i nr. 41. Foruden lastbilsforretningen drev de også en Gulf benzintank. I visse perioder forhandles der også benzin fra møllen i nr. 49 og Brugsen i nr. 51. I nr. 43 byggede murermester, Henning Sørensen, hus og værksted i 1964. Ejendommen blev senere overtaget af Yvonne og Ingolf Nielsen, som flyttede deres virksomhed fra Amager hertil. Virksomheden fremstillede de kendte souvenir vikinger, som blev solgt primært i Kbh. til de mange turister. Virksomheden gav i mange år montagearbejde til flere på Jungshoved. På Mislehøjvej blev der bygget tre nye parcelhuse fra 1964 til - 67. På Jungshovedvej 42 byggede Lissi og Kaj Henriksen et nyt parcelhus, og Kaj indrettet autoværksted i det tidligere smedeværksted i 1975. I 1981 byggede frivillige medlemmer af Jungshoved Idrætsforening klubhus nær Mislehøjvej. Efter nedlæggelsen af Jungshoved Idrætsforening, blev klubhuset nedrevet i 2021. I november 2019 blev 7 personer anholdt i en talstærk politirazzia, der afslørede, at det nedlagte klubhus, i ly af mørket, var blevet benyttet til udbredt narkohandel. Jungshoved skole lukkede som skole i 1989, men drives i dag videre som aktivitetshus støttet af Præstø kommune og senere af Vordingborg kommune. I 2015 var Jungshoved skole sat på kommunens sparekatalog.

Gavlmaleriet på den tidligere Brugs

Knap 800 borgere satte deres underskrift på støtteerklæringer til bevarelse af skolen, hvorefter kommunen fjernede skolen fra sparekataloget. I 2016 ændrede skolen navn til Egns- huset Jungshoved skole. I 2023 fejrede man skolens 100års jubilæum ved en stor sammenkomst i skolen med deltagelse af et stort antal tidligere elever. I 1990 byggede Præstø Boligselskab 8 almindnyttige boliger på Mislehøj 5-19. I 1993 byggede Gurli og Ole Torstensson villa og tømrer- værksted på Jungshovedvej 55B. I

2011 lukkede Jungshoved Brugs. I 2015 overtog Mads Laursen bygningen og åbnede i 2018 kiosk, kræmmermarked og benzintank. I 2021 åbnede en Nærbutik i bygningen samt en pakkeudlevering med samme ejer. Nærbutik, pakkeudlevering og kræmmermarked lukkede definitivt i begyndelsen af 2023. I 2019 blev der bevilget statslige midler til et større byfornyelsesprojekt i Jungshoved By. Flere arbejdsgrupper med omkring 100 lokale deltagere arbejdede i samarbejde med medarbejdere i Vordingborg kommune med oprettelse af en Folkepark på de gamle boldbaner, Landsbyhave bag Købmandsgården, Rekreative ruter fra Jungshoved By og udbygningen af Sjællands Leden rundt Jungshoved, Vilde blomster i grøftekanterne og træer ved alle veje, der fører til Jungshoved By og gavlmaleri på Købmandsgården. Projektet skulle have

Frysehuset

været officielt indviet i 2020, men måtte udsættes p.gr. af nedlukningen forårsaget af Corona. En mindre indvielse med deltagelse af max. 100 hundrede deltager kunne lade sig gøre, da den første lempelse af restriktionerne blev indført. Folkeparken er fra starten blevet beplantet med en lang række træer og buske, og i årene efter indvielsen er flere buske og træer kommet til. Landsbyhaven bag den tidligere købmandsgård og Folkeparken passes af frivillige arbejdshold. Efter indvielsen er der kommet et bålhus og et multitoilet til. Folkeparken har helt fra starten været et aktiv for alle aldersgrupper på hele Jungshoved med koncerter, sangarrangementer, danseoptræden, fællesspisning, folkemarked med mere end 20 boder, musik, dans og sang, friluftsgudstjeneste, insektjagt, krible-krablejagt, julearrangement omkring bålpladsen, plantedage, fremstilling af insekthoteller og fuglekasser, petanque, fodbold, kælkning på kælkebakken, skattejagter. På et område mellem Folkeparken og Skovvangsvej har en aktiv gruppe af frivillige gennem en årrække afholdt traktortræk. Det foregår altid lørdag og søndag i uge 38. En begivenhed, der tiltrækker mere end tusind tilskuere fra det meste af Danmark.

Fra slutningen af 1950erne og op til skolens lukning som skole i 1989 og Brugsens lukning i 2011 er der sket en langsom afvikling af al handelsliv i Jungshoved By. Tilbage er nu benzin-

tanken ved den nedlagte Købmandsgård. Af virksomheder er fortsat Jungshoved Tømreren i nr. 55b, Tine Bech- Willumsen keramik i nr. 70 og OH auto i nr. 42, - alle på Jungshovedvej.

Egnshuset Jungshoved Skole er fortsat et kommunalt samlingshus drevet af frivillige. Huset rummer aktiviteter for alle på Jungshoved og omegn med omkring 250 brugere hver uge. I sommerperioden og weekender i årets løb udlejes skolen og en nedlagt lærerbolig til lejrskoler, studiestart for læreanstalter, private arrangementer, sportsarrangementer m.m. Jungshoved Forsamlingshus på Jungshovedvej 29 fungerer i dag som "nøglehus" med udlejning til fester o. lign. men uden værter i huset.

Tak for oplysninger til artiklen fra flere lokale beboere.

Læs mere i blad nr. 3 2007 og i nr. 2, 3 og 4 2012 i "Med Holger på farten"

Knud Jacobsen

Derfor Jungshoved

Livet i Rakkerhuset på Jungshoved: En Ny generation flytter ind.

Det røde flergenerationshus på Dyremarken 15 i kanten af Hestehaveskoven fik nye beboere i sensommeren 2023, da min mand Tobias (33), min bror Frederik (28) og jeg, Amanda (32), flyttede ind. Vores nye hjem er charmerende placeret op ad skoven med to lejligheder forbundet via orangeri til det ældre hovedhus fra 1877.

Vi valgte at bosætte os på Jungshoved på grund af områdets ro, den smukke natur og de mange muligheder, som Præstø by og dens omgivelser tilbyder.

Tobias, oprindeligt fra Vanløse, er min livlige mand og arbejder til hverdag som medicinalingeniør. Han er lige så dedikeret til sit arbejde, som han er til yoga, naturen og renoveringsprojekter.

Min yngre bror, Frederik, er ligesom jeg opvokset i Dragør, Han arbejder i restaurationsbranchen i København. Frederik finder sin glæde i at være i naturen, haveprojekter og dykke ned i en god bog.

Jeg arbejder til hverdag i Odense hos en robotvirksomhed, hvor jeg er ansvarlig for community og events. Jeg elsker at arrangere alt fra festivaler til store middage og glæder mig til at vores nye køkkenalrum står klar.

I Rakkerhuset på Jungshoved oplever vi hver dag nye sider af naturen og muligheder for sjov og læring. Med vores fælles kærlighed til livet og hinanden er vi klar til at omfavne alle udfordringer og glæder, som fremtiden som husejere må bringe.

Vi er nye som hus og haveejere, så gode råd, stiklinger og planter modtages gerne til vores mange projekter.

Vi ser frem til et forår og sommer med renoverings- og haveprojekter og glæder os til dette samt at lære mere om dette fantastiske område, vi er landet i.

De kærligste hilsner
Tobias, Frederik og Amanda.

Foto: Marco Möller ©

Fugle på Jungshoved

Mest opmærksomhed får måske de fugle, som er i tilbagegang eller i disse år helt forsvinder fra vores land.

Selv om foråret for mig er en positiv og lys tid, kan jeg godt være spændt på, hvor mange og hvilke fuglearter der vælger at komme til vores halvø for at yngle dette år.

Næsten hver dag og mindst hver uge i denne tid (maj-juni) ankommer en fugleart fra syden. Det er et velkomment gensyn.

Fuglebestandene fluktuerer (red. svinger), og nogle arter forsvinder helt. Sådan er naturen bare, til trods for at vi lider det velkendte og ikke vil miste et væsen, som tidligere har givet os glæde. Det kan være en småfugl i haven eller rovfuglen i skoven.

Ydre omstændigheder påvirker fuglearter på godt og ondt. Det overrasker nok ikke så mange, at det i disse år er klimaet, som er den helt store påvirkende faktor. Det går meget stærkt og hurtigere end den påvirkning, som vi via landskabsforandringer har forårsaget.

Arter fra syd får en hjælpende hånd i det mildere klima til at indvandre nordover.

En af disse fuglearter er den iøjefaldende sølvhejre. Den er blevet et almindeligt syn i Danmark og også på Jungshoved. Dog slet ikke i samme antal som vores velkendte fiskehejre, måske en faktor 1/100 i antal. En art som den i kropsbygning ligner meget. Altså lige bortset fra fjerdragten som jo er helt kridhvid. Den ligner faktisk en albino fiskehejre, da næbet er orange. Den fouragerer stort set også i de samme områder. Jeg tror ikke, den endnu yngler i vores område, men det er nok kun et spørgsmål om tid. Den er gået voldsomt frem i det seneste årti.

Jeg har ofte set den i Ræveholm Mose på de afgræssede enge, når de er fugtige nok. Men også i engområderne ved hejreskoven er den ofte set rastende. Dens fødevalg er som fiskehejrens- alle levende smådyr på eng og i vand og selvfølgelig småfisk.

Sune Madsen

Foto: Marco Möller ©

Interview med maler Leif Madsen

"Jeg maler det i naturen, der ikke er menneskeskabt".

Naturen i egen ret, kunne man også sige, for Leif Madsen mener, ligesom indianerne, at der råder en almægtig, guddommelig organiserende urkraft i universet: *The great spirit*.

Jeg er på besøg hos Leif Madsen, som bor i Kragevig – et stenkast over vandet fra Jungshoved Kirke. Leifs datter Melie Liv er med i snakken her ved bordet i det hyggelige køkken, for Leif har et spændende samarbejde med sin datter, som fra webshoppen [kunstogliv](#) sælger reproduktioner af sin fars malerier. Hun er vokset op med malerier overalt på væggene, og er sin fars største fan! Samtidig kan de så tilbringe mere tid sammen i

hverdagen, for Melie Liv er næsten nabo til Leif.

Det er en kreativ familie og især de to børnebørn har anlæg for maleriet. Det kan man ved selvsyn se på billeder, der hænger der på væggen her i køkkenet. Der er i det hele taget billeder alle vegne i det hyggelige bondehus.

Leif maler naturalistisk, det vil sige at han maler det han ser, både hele landskaber og det blad, den blomst, som han går helt tæt på. Det, man præsenteres for på maleriet, er det man ser, for hans værker gengiver naturens storslåede skønhed. Leif bruger stærke, klare farver og fortæller, at det glæder ham når folk siger, at de bliver i godt humør af hans billeder.

Leif er født på Frederiksberg i 1943, og har altid villet været kunstner. Han debuterede på Kunstnernes Efterårsudstilling i 1962 og har været fuldtidskunstner hele sit voksne liv. Leif er autodidakt, og er blevet skolet ved at omgås dygtige kunstnere. På et højskoleophold mødte han grafikeren Thjarli, der lærte ham om grafik, ætsning og kobbertryk. Leif fortæller, at han som ung selv indrettede et grafisk værksted. Også den dynamik, der ligger i fællesskabet i kunstnergrupper har inspireret ham. *Passepartout* var en dansk kunstnergruppe tilknyttet galleri *Passepartout* i Snaregade i København, dannet i 1965. Han for-

Udsigt til Jungshoved Kirke

tæller, at der var et godt sammenhold i gruppen, og at de lærte meget af hinanden. Leif har også i mange år været med i kunstnergruppen *Corner*, der har eksisteret siden 1932 og som stadig udstiller.

Der er et særligt nærvær og en ro i Leifs billeder, en stille insisteren fra kunstneren til beskueren. Jeg spørger, om tiden står stille i hans billeder. Hertil svarer Leif: *"når jeg maler, er jeg en del af det, som jeg er i gang med at male lige nu - forbundet med naturen, i en lykkefølelse. Tidsfønmelsen forsvinder. En glæde fylder mig, en fascination af farver og lys."* Leif fortæller, at han gerne går helt

tæt på motivet. *I den holistiske verden indeholder en blomst det hele. Mikro- og makrokosmos smelter sammen - jo tættere man går på, jo mere fascinerende er det."* Leif siger om det der formidles: *"det er en følelse af kærlighed, en glæde over at noget findes, en rødhals der f.eks. pludselig dukker op"*.

Leif sidder udenfor og maler sine motiver på stedet. Når man sidder ude, skal man arbejde så hurtigt som muligt, for lys, farver og stemning forandrer sig. Leif fortæller, at en tilskyndelse til at gå ud i naturen og male, startede med en oplevelse, han

Æblealleen

havde i forbindelse med, at han lavede blomster af glas til et springvand på Holmegaard Glasværk. *"En dag sad jeg med en lille almindelig bellis og opdagede, at den jo i virkeligheden var meget mere fantastisk end de konstruerede blomster, som vi ellers var så stolte af. Lige fra jeg var barn, har jeg holdt af blomster, så grunden til at jeg gik ud for at male var, at jeg blev fascineret af naturen"*.

Leif er også med i kunstnergruppen *Danske Naturkunstnere for Natur og Miljø* (DANE), som deler glæden ved at tegne og male ude i landskabet. Hvert år samles de et sted i Danmark eller udlandet, for at skildre naturen i det pågældende område.

Friluftsmaleriet har en lang tradition. Som selvstændig kunstform opstod den i Europa i 1400- og 1500-tallet. I Danmark begyndte en decideret landskabskunst først i anden halvdel af 1700-tallet. Inspireret af impressionisterne begyndte nogle malere at udforske friluftsmaleriets muligheder for at frigøre farven, at fokusere på øjeblikkets lys og farver og dermed fange nuets stemning.

For Leif handler det om at skildre selve naturens urkraft og ikke om at skabe en romantisk fremstilling af den danske natur. *"Jeg tror på The Great Spirit, på urkraften, der er i alt liv - det har noget at gøre med hele den situation vi er i, hvor vi mennesker*

betrakter alting som noget man kan bruge til eget formål. Naturen har en større berettigelse end menneskene. Den menneskelige grådighed ødelægger grundlaget for sin egen eksistens. Vi har svært ved at lade naturen være, svært ved at se naturen som den er, og vi har svært ved at føle samhørigheden - vi er jo lige så meget natur som naturen."

Leif ønsker, igennem sine malerier, at hjælpe os i fremtiden med at huske, hvordan naturen så ud engang. *"Jeg forholder mig til den virkelighed, som naturen repræsenterer. Vi har vores frie vilje, fordi vi skal tage ved lære,*

men som klimakrisen viser, skal der alvorlige ting til, før vi bliver klogere. Naturen taler til os, også når den dør. Lydhørhed er derfor vigtig, men vi forveksler samliv med naturen med manipulation. Vi ved alt for lidt om den natur, vi er så afhængige af. I disse tider betaler vi en høj pris for vores uvidenhed, for at vi ikke i tide forstod vores forbundethed med naturen."

Jeg vender tilbage til at tale om nærværet i billederne, den stille insistensen, om hvordan naturen i hans tolkning er ladet med en kraft og mystik, som teknisk bl.a. opnås ved nærbilledet og den ofte lave synsvinkel. Man

Leif Madsen Rasmussen
Rejnfan

Valmuer tæt

taler for tiden om behovet for en genfortryllelse af verden - at den er blevet for endimensionel. Med kunst som mediator kan man skabe stærke, indre oplevelser, hvor man ser og sanser naturen, så den ikke bare opfattes som en ressource, men som en integreret del af os selv. Vi har brug for en ny forståelse af naturen, hvor Leifs billeder kan fungere som del af et nyt sprog om naturen.

Vi har talt om meget, og nu er det tid

til at se nærmere på nogle af de mange billeder, der ikke hænger på væggene, men står i stakke på gulvet. Jeg ser også nogle spændende kobbertryk, som Leif lavede for mange år siden, og som datteren ikke mindes at have set før. Jeg ser også billeder fra sommerens rejse til de svenske skove, hvor kæmpesten har været hovedmotivet. Her har Leif leget med eventyret, og jeg ser utopiske land-

skaber med fabeldyr og andre eventyrlige væsener.

Om vinteren er det sjældent vejr til at sidde udenfor og male, og så eksperimenteres der med f.eks. ler, keramik, glas og metal. F.eks. arbejder Leif Madsen med små bronzeskulpturer. Her er naturen først og fremmest primus motor for en række fantasifulde eksperimenter. Modsat malerierne er skulpturerne frie og fabulerende i udtryk. På legende vis bliver kogler, bark og blade forvandlet til fabeldyr, skovnisser og andre sære væsener. En ting har hans arbejde med de to medier dog tilfælles: en uomtvistelig glæde ved det skønne og

forunderlige i livet.

Det har været dejligt at se alle billederne og tale om naturen, om natursyn, om at naturen ikke kun er til vores selvudfoldelse, at magtforholdet mellem menneske og natur er skiftet således, at vi med vores teknik og grådighed har magten, men også ansvaret for at anskue naturen som noget, der skal værnes om. Der er ingen mennesker i Leifs naturbilleder – måske er vi fraværende som en tavs advarsel.

Kirsten Thomsen

Se mere på: www.kunstogliv.dk & leifmadsen.dk ©

Høstanemoner

Mit dejlige liv som "kirkedreng" ved Jungshoved Kirke

Graverne ved Jungshoved Kirke er en familiehistorie, der rækker langt tilbage og nu besættes i 4. generation af Poul Hansen. Poul bliver den sidste i familierækken. Der er ikke andre i familien, der har ønske om at fortsætte.

Som den ældste af "kirkedrengene" vil jeg nu på opfordring fortælle lidt af mine erindringer fra barndommen og ungdommen ved kirken. Ingen kan være i tvivl om, at det var et af de skønneste steder at vokse op for os 5 drenge. Vi havde naturen, vandet og engen som legeplads, og vores forældre var altid i nærheden, da de begge

var beskæftigede ved kirken og på kirkegården. Ikke mange børn har deres bedsteforældre så tæt på, som vi har haft. Farmor boede ved kirken, og vores mormor og morfar boede kun 3 km væk. Det var dog ikke den helt nære relation, vi havde til dem, hvilket ikke var så ualmindeligt dengang.

Vores slægt har dybe rødder i Jungshoved. Min farmor, Anna Hansen, boede ved kirken. Lidt usædvanligt var det Anna, der er linjen af gravere ved kirken, idet hendes far var graver ved kirken. Efter vores farfars tidlige død, overtog Anna stillingen godt

Anna Hansen (i midten) og hendes sønner og døtre. Emil er nr. 3 fra venstre.

hjulpet af sine sønner. Min far Emil Hansen er født ved kirken. Hans forældre var 2. generation af gravere ved kirken. Vores oldefar på farfars side var fisker og boede på Feddet. Min farmor og farfar fik 12 børn, hvoraf vores far var den yngste i rækken. Min farmor blev meget tidlig enke, da min farfar døde som 53-årig, og min far var da kun 4 år. Farmor blev ikke gift igen. Farmor boede ved kirken sammen med sine to voksne børn Poul og Sofie. De boede i den vestlige ende af graverboligen indtil 1962. Det var små kår, en stue, køkken og et soveværelse hvor alle 3 sov sammen. De sidste 10 år af min farmors liv boede hun i Smidstup Hovgård i et hus, som hun havde købt sammen med "de to hjemmeboende" børn.

Min far havde gradvist overtaget graverarbejdet efter vores farmor og vores farbrødre. Den ene af fars brødre blev i øvrigt graver i Præstø. Da jeg var 4 år, flyttede vi ind i den østlige del af graverboligen, der i den ellers trange bolig også indeholdt et venteværelse. Først da farmor flyttede i 1962, fik vi hele boligen, undtagen der hvor der nu er toiletter i vestgavlen. Da jeg som 3-årig i 1947 kom til graverboligen, havde vi ikke indlagt elektricitet, og der var et gammeldags WC i udhuset. Der var heller ikke indlagt vand. Der stod en vandpost ved en brønd ude på marken. Det har givetvis ikke været særlig sundt. Det var først i 1962, at vi fik egen boring

og vandfilter. I køkkenet var der gammeldags brændekomfur, som også gav god varme i køkkenet. Vi hentede petroleum til vores lamper hos købmand Anna i Stavreby. Radioen virkede med et opladeligt batteri, som blev ladet op hos cykelhandleren i Jungshoved By. Efter nogle år fik vi indlagt el og fik en håndpumpe til vand inde i huset. Da farmor flyttede, fik vi eget toilet og bad.

Min mor, Karen Nielsen, som var hendes pigenavn, var datter af tømrer Niels Jørgen og Ane Marie Nielsen fra Jungshoved By.

Vores mormor Ane Marie og vores morfar Niels Jørgen Nielsen boede i Jungshoved By.

Niels Jørgen Nielsen var søn af en tømrer, der sammen med sin familie boede på et husmandssted på Hyllede Mark nær Orup, og i hans familie var grundtvigtanken noget, man havde

taget til sig. Niels Jørgen fik derfor et ophold på den Grundtvig- Koldske Højskole i Brøderup. Højskolen eksisterede fra 1867 til 1946. Herefter blev den omdannet til den stadig eksisterende Brøderup Efterskole. Det var også her, at jeg og tre af os brødre kom til at gå på efterskole. Morfars højskoleophold kom til at præge ham som person resten af livet. Han var aktiv i bestyrelsesarbejder på Jungshoved. Om det lige var grundtvigsk, ved jeg ikke, men det var vigtigt for ham, at hans børn var pæne i tøjet - også selv om pengene ofte var små.

Jacob i midten (med slips!)

Min morbror Jacob fortalte en gang, at han en dag i en alder af 22 var blevet trukket til side af morfar, der sagde: "Jacob, jeg hører, at du har været i Præstø uden slips!"

Morfar som tømmer

Mormor og morfar fik 10 børn, hvoraf den ene til stor sorg var psykisk udviklingshæmmet og måtte anbringes på Karens Minde, hvor hun som 21-årig døde. Min mor var nummer 8 i børneflokk. Morfar var en meget flittig mand, der sørgede godt for sin familie. Som tømmer har morfar spadseret til Præstø i træsko for at deltage i arbejdet med bl.a at lægge tag på Grundtvigshus og med arbejdet på stalden på Christinelund. Han var også med til at bygge på Lindersvold. Her tog han turen over til Feddet med båd fra Roneklint og gik resten af turen – og retur om aftenen.

Jeg husker, at hos mormor og morfar var der altid en gris i grisehuset, høns og kat var der også. Morfar havde et dejligt værksted i udhuset. Der var også et WC i udhuset, og vandet kom

fra en vandpost i gården. I køkkenet blev maden lavet på et brændekomfur. Hjemmet og urtehaven blev ordnet og plejet, der var altid rent og perfekt. De sidste år af morfars liv, arbejdede han hos Åge Nielsen på Nygård, Over Lyngen. Der faldt han om af en blodprop 74 år gammel, bogstavelig talt med en hammer i hånden. Mormor var i mange år plaget af gigt og blev passet af sin yngste datter Agathe. Mormor døde som 82-årig i hjemmet på Jungshovedvej 72.

Mormor og morfars hus

Da mormor og morfar skulle stifte familie sammen, købte morfar 3 grunde i Jungshoved By. Morfar solgte senere de 2 grunde fra. Den ene købte mureren Jens Peter og Elna. Han byggede et hus her. Den anden købte kommunen og byggede en lærerbolig. Morfar byggede selv et fint hus på Jungshovedvej 72 med stor have, som endte i en spids op til vejen, der går ind mod fodboldbanen (nu folkeparken) By var der ikke så meget af dengang. Senere kom der skole, Brugsforening, en bager, slagter, cykelsmed, frisør, manufakturforretning, slikbutik, en mølle, en smed, 3 tankstationer, ESSO, GULF og BP,

samt Holgers lillebil. Husker ikke om Missionshuset var der eller kom senere. Jeg ved bare, at min morfar lavede alle bænkerne til missionshuset. Her var han selv en flittig gæst.

Træskomager Niels Jensen og Marie

Min mormor kom fra Roneklint. Hendes far, Niels Jensen, var træskomager og havde 8 børn. Vores oldeforældres lille hus ligger stadig på Roneklintvej 13. Mormor kom ud "at tjene bønder", som det hed, når man kom i huset på en gård, og der lærte hun at blive en meget prober husmor

I 50'erne blev der bygget et frysehus på Mislehøjvej til alle de hjemmeslagtede dyr fra gårde og husmandssteder. Det samme frysehus købte jeg senere og ombyggede det til et sommerhus for at bevare min tilknytning til Jungshoved, efter jeg var flyttet til Brøndby.

Min far og mor mødte hinanden på Jungshovedgården. Far var karl, og mor var køkkenpige. De blev gift og flyttede til Tågeholt i det hus, hvor jeg blev født. Senere blev far bestyrer på "IC's gård" i en periode

(Jungshovedvej 39) Her blev min bror Torben født. Derefter gik deres tur til graverjobbet ved Kirken, hvor de arbejdede sammen, til de gik på pension.

Karen, Torben, Emil og Hans Kurt

I 1987 var godt 40 års arbejde slut, og de flyttede til Jungshoved By i nr. 55, i huset hvor Bager Anna og Arnold havde boet. Da far døde, som 76-årig, flyttede mor i de nye rækkehus på Mislehøjvej, hvor hun boede til sin død, 92 år gammel.

Mine forældre fik ikke fast løn i de første år men betaling for at holde kirkegård og ringe med kirkeklokken. Gravene og kirkegårdens gange skulle holdes fine, og kirken skulle pyntes med blomster. Min mor dyrkede selv blomster i haven, og kirkegængerne beundrede hendes flotte dekorationer.

Far måtte supplere lønnen med at være løsarbejder. Han hakkede roer og hjalp til med høsten på Jungshovedgården. Han fik også arbejde på frugtplantagen i Stavreby. Derudover tjente han lidt penge ved at fiske og sælge

ål og rejer. Han var rigtig god til at blusse ål. På en god aften kunne han komme hjem med mere end 100.

Min mor fik sent kørekort og fik så mulighed for at købe ind i Præstø. Hun havde nemlig indrettet ”en lille forretning, hvor der blev solgt buketter, kranser og anden pynt til f.eks bryllupper og begravelser i kirken.

Vi børn måtte også hjælpe til, vi tog pynt af gamle kranser, fordi selve halmkransen blev genbrugt. Tørrede ting fra grøfter og skoven kunne også bruges til pynt. Ved juletid var der særlig travlt med pyntepuder og kranser til kirkegården, hvor far skulle lægge gran på. Granen hentede han selv i skoven. Lønningen bestod af de penge, de fik for pasning af gravsteder og diverse begivenheder i kirken. Folk kom ind ved skrivebordet i vores stue og betalte deres regning, derfor skulle der altid se pænt ud.

Min far passede og slog græs omkring kirken og på slotsbanken. Her reparerede han også broerne, ryddede, plantede og plejede træer og buske. I mange år havde far får, der gik og græssede på slotsbanken, og i perioder var der også en ko. I den tilhørende hestestald var der en grisesti med en gris, som blev slagtet til jul. Hestestalden var også bolig for en masse svaler, der larmede og svinede.

Mor bagte altid dejlige kager til os og alle andre, der lige kom forbi til en kop kaffe. Der var altid noget at byde gæsterne. Vi havde tit spisende gæ-

ster. Mors faste bemærkning om madden var altid: "Det er altså ikke lige så godt som sidst, jeg lavede det" Mor og far fik også indført en scthansaften tradition. Efter bålet bød de på kaffe og lagkage i deres egne stuer. Vi børn bliver stadig mødt af mennesker, der mindes de aftner og husker vores forældres gæstfrihed.

Min mor og far var meget glade for hinanden. Jeg har aldrig oplevet uvenskab mellem dem. De var begge meget rolige, venlige og meget afholdt i lokalbefolkningen. De fik fem børn sammen, 5 drenge, om end min mor altid brændende ønskede sig en pige! Vi var alle elskede, men som Anne Linnet synger: "Du ved det sikkert allerinderst inde. Selvom jeg sjældent bruger store ord"

Vi børn oplevede det trykke i at havde dem omkring os. De var enten i kirken, på kirkegården, i haven eller i området omkring kirken. Vi legede dagen lang uden ret meget opsyn, selv om der var vand rundt om kirken. Vores forældre var altid optaget af arbejde, men vi spiste alle sammen om aftenen, og mor lavede altid dejlig mad trods megen travlhed ved kirken og meget vasketøj uden vaskemaskine. På et tidspunkt fik, eller delte, vi en vaskemaskine med Emmy og Svend på Stavreby Strandvej. Det var en type, der ligner en tønne, og hvor vand og tøj kom i fra oven. Den kunne sættes på en vogn, hvor vi så kunne transportere den mellem vores huse. Man skulle altså selv varme

vand i en gruekedel og hælde det i. En motor fik så vandet og tøj til at stå og skvulpe frem og tilbage.

Min barndom ved Kirken var tryk, fri og dejlig. Det var jo i 1940'erne, og tøj var der ikke meget af. Jeg, som den ældste, arvede tøj fra pastor Norders dreng. Det samme tøj arvede mine brødre så på skift, indtil det til sidst var slidt op.

Vores lege var mange. Om sommeren badede og sejlede vi i skydepram, på tømmerflåde og i joller. Interessen for at sejle udmøntede sig senere i, at da vi blev voksne, fik vi alle 5 sejlbåde. Om vinteren sejlede vi på isflager. Løb på skøjter, der var spændt på gummistøvlerne med nogle remme, det holdt ikke lang tid ad gangen. Da vi fik knallert, kørte vi en gang på isen over til Nyord. I bakspejlet tænker jeg, at det ofte var nogle ikke helt ufarlige lege, vi havde gang i, men det gik jo heldigvis godt. Når jeg kom på besøg hos mormor i Jungshoved By, blev jeg altid sendt op på fodboldbanen og lege, så gik det jo ikke ud over hendes fine have.

Vi er fem brødre: Jeg, Hans Kurt, (opkaldt efter skuespilleren Hans Kurt) arbejdede 48 år på Novo.

Torben blev udlært som kleinsmed hos Industri Filter i Præstø. †2019

Gert blev udlært som konditor hos Flemming Nielsen i Præstø †1998

Poul er udlært som gartner hos gartner Larsen på Skovhusevej i Lunde-

gård. Den dag i dag er han stadig graver ved Jungshoved Kirke.

Henrik er udlært som maler og kom senere til at arbejde som efterskolelærer i Fakse Ladeplads.

Manglen på piger i familien blev senere opvejet af svigerdøtre og 8 børnebørn, hvoraf 4 blev piger.

Mine mor og far forlod meget sjældent Jungshoved, og i en radioudsendelse gav de udtryk for, at de holdt meget af det liv, de havde og aldrig følte trang til andet end at være der, hvor de boede og levede. Aldrig ture til udlandet, kun et par gange i Jylland, på udflugt med Graverforeningen. Nogle gange på besøg i København og Kirke Såby til besøg hos mors søstre.

Jeg startede i Stenstrup Forskole, hvor jeg cyklede til. Jeg havde et problem med voldsom stammen, og til tider kunne jeg ikke få et ord frem. Doktor Villumsen i Præstø foreslog derfor, at jeg som 9-10-årig kom på Taleinstitut i København. Det var langt væk fra hjemmet, men min morders familie og min morbror tog sig godt af mig i fritiden, og jeg fik mange gode oplevelser i København. Da jeg efter et år kom hjem, var min stammen kureret, og jeg kunne fortsætte i Jungshoved Skole hos lærer Nørskov, lige indtil jeg blev konfirmeret. I skolens frikvarterer og efter skoletid købte vi slik hos Oluf, og hos bageren var der billige napoleonskager om mandagen. Det var en fest. Lomme-

penge tjente jeg ved at køre rundt med ugeblade. Familiejournalen og Se og Hør (10 øre hvis der var nogen hjemme).

Jeg og mine brødre gik i søndagsskole i Nådeled, og hver sommer var der udflugt. Blandt andet husker jeg, at vi kørte i hestevogn til Ugledige, og til jul var der en dejlig juletræsfest.

Vi måtte, som en selvfølge, hjælpe til derhjemme. Tit var vi i tårnet for at hjælpe med ringningen. Solen skulle ringes både op og ned. Ved begravelser og bryllupper skulle vi ringe med klokkerne. Til bryllupper skulle der kimes (Der er to klokker og den ene med en meget speciel klang) Når der var begravelse, ringede vi fra den første bil kom og igen efter begravelsen, indtil den sidste bil var væk fra parkeringspladsen. Det kunne godt tage lang tid, da folk ofte stod og snakkede. Når begravelsen var på sydsiden af kirken, var der en wire, som far kunne trække i og dermed give signal til, hvornår vi skulle ringe, og hvornår vi skulle stoppe. Til pinse skulle der kimes i en hel time. Det gjorde man ved at slå rytmisk på klokken med to små hamre, der er lavet af pokkenholtræ. Høreværn fandtes der ikke dengang, men underligt nok, har hverken far eller vi drenge haft høreskader ej heller høreapparat trods de mange timer med kirkeklokkerne. Vi skulle slå græs og køre det lugede affald væk fra kirkegården, og ofte hjalp vi til med at grave grav og næsten altid med jordpåkastelsen, efter

kisten var sænket ned. Den gang var der flest jordbegravelser. Urnebegravelser var en sjældenhed.

Dagligdagen på Jungshoved bød på det daglige besøg af mælkemanden eller af bageren, der kørte rundt med brød. Der var to slags rugbrød, lyst og mørkt, brødene var mere end dobbelt så lange som de rugbrød, der kan købes i dag. Der kunne også købes sigtebrød - og tvebakker kunne man købe i løs vægt. Af og til købte mor wienerbrød til os hos Arnold, der var bageren fra bageriet i Jungshoved. Han kom tit ind i køkkenet hos mor og fik en kop kaffe. Jeg husker stadig lugten fra den cigaret, der altid sad i munden. Vores mor og far røg ikke. De havde alligevel altid en kasse med cigaretter og cerutter, som de bød af, når der var gæster. Postbuddet havde også tit sin pause i vores køkken. Vores mor fortalte, at hun kunne se på postbuddet, at når han kiggede efter kaffekanden, så var det tid til en pause. Pausen var sikkert også velfortjent. Han kom på cykel fra Præstø uanset vejret - og det var 6 dage om ugen. Foruden at være post, hjalp han også mange med at lave selvangivelsen. Min mor sagde, at det nok hjalp ham til at få stemmer nok til at komme i byrådet. Der var også en slagter og en ostemand, der kørte rundt og solgte ved dørene. Det skete også, at en kludekræmmer kom forbi med en stor bylt, hvori der var en blandet bunke tøj.

En gang om året kom der et cirkus til

byen Det lå som regel ude ved Brugsen. En anden ting jeg husker: Det var et festligt syn, når Orne Petter kom trækkende med sin orne, med halsbånd og træksnor, og så råbte han: "Ingen roser uden torne ingen grise uden orne" Orne Petter boede på Duevangen 12 i Stavreby.

Der kom en tid, hvor jeg og mine kammerater fik knallerter og kørte rundt bl.a. helt til Møens Klint, til Præstø og rundt i skovene. Ikke mindst var det festligt at køre på besøg, når de tre lørdagspiger kom på weekendbesøg fra København. Hver lørdag kom de på besøg på Ole Larsens gård. (Olavs) Senere blev jeg gift med en af dem, Bodil, som jeg var gift med i 48 år, og vi fik en datter sammen.

Nu har jeg solgt min sejlbåd i Kirkehavnen, men har dog fortsat en jolle der. Så jeg kommer da stadig af og til forbi Jungshoved Kirke, hvorfra jeg har mange gode minder.

Hans Kurt Hansen

Nyt fra "Blomsternes halvø"

Jungshoved Lokalforum har ansøgt 9.000 kr. hos Vordingborg kommunes aktivitetspulje til "Frivilliges arbejde med velkomstinitiativer". Vi har været heldige at få tildelt 6.000 kr. til maling af bænke og infoskabe, genoptryk af foldere, arbejdsdage i Folkeparken, velkomstmøde for nye beboere og blomster til kummerne.

Vi kan derfor planlægge at tilplante og passe blomster igen i år til glæde for såvel fastboende som turister. Sidste år havde vi blomster i Bønsvig, Stavreby v. Værket, Stavreby Havn, Kirkens rastepads, Stavreby Gadekær, Stenstrup Gadekær, 4 steder i Jungshoved By og i Lundegård.

Hvis andre landsbyer har lyst til at være med i projektet, kan Lise kontaktes på 24 45 31 47. De "blomsterpassere", der har været med sidste år, vil blive kontaktet. Planterne indkøbes, fordeles og plantes sidst i maj- begyndelsen af juni. Som altid er hjemmeavlede planter meget velkomne.

Når vi kender datoen for udlevering, giver vi besked. Til august afgøres, hvem der har haft den flotteste blomsterkumme, og vi slutter af med lidt kaffe og kage i skolegården. I skrivende stund kan vi nyde frugten af tidligere års arbejde, nemlig tusindvis af påskeliljer på halvøen.

Venlig hilsen *Valborg og Lise*

Jungshoved Lokalforum

Jungshoved – et sving ud i naturen

Vil du med på travetur Jungshoved rundt?

LØRDAG d.24.8. 2024 kl. 10.00 fra Jungshoved kirke til ca. kl.16.00 samme sted.

Menighedsrådet serverer morgenkaffe til deltagerne i "Rejsestalden" ved siden af kirken fra kl.9.30 og venter med en forfriskning samme sted, når vi kommer tilbage.

Jungshoved Rundt er blevet en tradition. Som tidligere år går ruten langs kysten og tilbage ind over land. På grund af stormflodskatastrofen i oktober lægges ruten uden om Røneklint og Kohave strand og er i alt 20 km.

Der vil være pauser undervejs til afslapning, mad og drikke

og til at nyde de smukke udsigter.

Alle er velkomne. Medbring mad og drikke. Tag tøj og sko på, der passer til vejret.

Der vil blive sørget for servering af vand, frugt, kaffe/te og kage undervejs.

Delebusen "Frøen" er følgebuss hele dagen, hvis nogen skulle få behov for et lift.

Pris pr. deltager: 25 kr. til at dække udgifter til servering.

På kortet nedenfor kan du se ruten - og ikke mindst pausestederne!

I tilfælde af heldagsregn aflyses turen, og du vil blive kontaktet.

Meld dig til på mail lisejacobsen1@gmail.com eller på sms 24 45 31 47 senest d.20.8. Tak.

Husk navn, adresse og tlf. nummer ved tilmelding, tak. På vegne af Menighedsråd og Lokalforum, på gensyn *Bent Pedersen og Lise Jacobsen.*

Hvem er Jungshoved Lokalforum? Hvilke opgaver varetager de?

Lokalforums bestyrelse vælges af Jungshoveds borgere, både fast- og flexboende, på en generalforsamling hvert år i marts og repræsenterer Jungshoved over for Vordingborg Kommune. Desuden er lokalforum arrangør af en lang række tiltag til glæde for alle på halvøen.

Generalforsamling afholdes på Egnshuset Jungshoved skole i marts måned.

Bestyrelsen arbejder i møder og udvalg. Desuden er der tilknyttet en række arbejdsgrupper vedrørende igangværende projekter. Ikke alle medlemmer i en arbejdsgruppe er i bestyrelsen, men der er altid mindst en kontaktperson i bestyrelsen. Der arbejdes efter en Lokal Udviklingsplan med tilhørende handlingsplan vedtaget på et borgermøde.

Der afholdes ca. 4 borgermøder årligt. Referater af møder og udviklingsplan kan ses på www.jungshoved.net

Efter generalforsamlingen 21. marts 2024 er flg. valgt til bestyrelsen for Jungshoved Lokalforum:

- Formand Steen Hansen, Bønsvigvej 17, 24 69 98 46, stjeha@yahoo.dk
- Næstformand Jørgen B. Svendsen, Stavreby Strandvej 24 A, 53 80 28 56, jbsvendsen@mail.dk
- Kasserer Torben Svane, Bønsvigvej 2, 40 14 10 61, mail@torbensvane.dk
- Sanne Wittrup Petersen, Bønsvigvej 41 A, 24 45 27 02, sannewittrup@yahoo.dk
- Valborg Schubert, Skovvangsvej 2, 21 70 39 14, vasc@mail.dk
- Suppleant: Henning Delf Nissen, Mislehøjvej 4, 40 38 39 81, henning.delf.nissen@gmail.com
- Suppleant: Allan Capion, Lundegårdsvej 28, 42 24 71 83, caption_a@yahoo.com
- Rep. Egnshuset Jungshoved Skole Lise Jacobsen, Ambæk Mark 10, 24 45 31 47, lisejacobsen1@gmail.com
- Jungshoved Lokalforums udvalg 2024-25:
 - Turudvalget: Lise Jacobsen, Marianne Pedersen, Bent Pedersen, Torben Stade
 - Transport og trafikudvalg: Jørgen B Svendsen, Allan Capion, Henning Delf Nissen, Steen Hansen
 - Turisme og bosætningsudvalget: Lise Jacobsen, Allan Capion, Henning Delf Nissen
 - Blomsternes halvø: Lise Jacobsen, Valborg Schubert

- LUP-udvalg (Lokal udviklingsplan): Jørgen B Svendsen, Lise Jacobsen
- Hjemmesideudvalg: Jørgen B Svendsen, Lise Jacobsen, Carsten Wang Jørgensen, Bent Pedersen
- Miljøudvalget: Steen Hansen, Allan Capion, Valborg Schubert, Jørgen Hein, Sisse Siggaard Jensen, Gert Rønne
- Naturudvalg: Steen Hansen, Allan Capion, Bjarne Sørensen, Annemette Scheibye Elbrønd, Lise Tarnow, Gunvor Asbjerg
- Klima- og energiudvalg: Sanne Wittrup Petersen
- Kontaktpersoner til arbejdsgrupper:
- Transformatorårnene: Steen Hansen
- Gadekærslaug: Jørgen B. Svendsen, Stavreby, Lise Jacobsen, Stenstrup
- Arbejdsgruppe Folkepark drift: Henning Delf Nissen
- Arbejdsgruppe Folkepark arrangementer: Lise Jacobsen og Valborg Schubert

Affaldsindsamlingen 14. april 2024

Tak til alle de flittige, der samlede affald på Jungshoved en dejlig forårsdag i april.

Der blev indsamlet 49 kg, som Vordingborg Kommune sørgede for at hente ugen efter.

Tak for det. Desværre var mængden stort set det samme som ved efterårets indsamling. Dagen sluttede med hyggeligt samvær, kaffe og kage i skolegården. Vi var 17 deltagere.

STØT BLADET

Store som små bidrag modtages med TAK
Konto nummer: 6140 0004064737. Skriv BIDRAG på indbetalingen.

Jungshoved Folkemarked

Lørdag d.10.august kl.10.00-15.00

Jungshoved Folkepark, Mislehøjvej 3

Ca.20 lokale boder med kunst, frugt og grønt, ost, honning, marmelade, brød og kager, cremer, sæber, genbrug, strik, loppeting, cykelværksted, plantesalg, lokalproduceret vin, håndværk, fuglehuse, kajaker m.fl.

Mest for børn og unge:

Lav dit eget relief af ler, aktiviteter ved bålet v. De blå spejdere i Præstø, skattejagt, "børnelopper" m.m.

For alle:

"Dans dig glad", Sang og musik med Mogens og Bo, Linedance
Præstø Brandmuseum med Jungshoved Sogns sprøjte og brandbil,
Teaterforestilling "Alice i Eventyrland" og workshop v. Scenekunstsko-
len,

Salg af:

Mad tilberedt på grill v. Velfærdskød, kage, kaffe, te, vand, saft, juice,
fadøl

Du er velkommen til at medbringe egen madkurv. Tag et tæppe el. stole
med.

Se mere på:

www.jungshoved.net
Jungshoved facebook

Tegning Elsa Bencke

SJOV SOMMER

Jungshoved Lokalforum byder velkommen til sjovt, hyggeligt og spændende samvær i **Folkeparken i Jungshoved by**

Søndag 9. juni. kl.14.00-16.00:

Udendørs spil og leg for alle aldre

Onsdag 19. juni kl.19.00:

Kom og vær med til at danse Les Lanciers

Lørdag 29. juni kl. 14.00-16.00:

Folkemusik, dans og fællessang

Søndag 7. juli kl. 19:00- 20.30:

Syng sammen med Rie Koch

Søndag 21. juli kl. 14.00-15.30:

Sang og musik med Tine og Morten

Lørdag 27. juli kl.13.00-16.00:

Krible-krable-dag for børn og voksne

Fredag 2. august kl.18.00:

Grill-aften, musik og underholdning- tilmelding nødvendig
knudjacobsen@gmail.com 22 21 55 25

Lørdag 10. august kl. 10.00 – 15.00:

Jungshoved Folkemarked

Søndag 18. august kl.10.00:

Friluftsgudstjeneste

SE OMTALEN AF ARRANGEMENTERNE PÅ DE FØLGENDE SIDER...

Se mere på www.jungshoved.net, facebook, opslagstavler, mailliste m.m.

SJOV SOMMER

Her kan du læse mere om de enkelte arrangementer:

Søndag 9. juni kl.14.00-16.00

For alle aldre, alle kan være med. I mindre hold cirkulerer man fra spil til spil: Krokett, stige-golf, labyrintspil, ærteposeleg, petanque, kongespil mfl.

Der vil være mulighed for at være med til en uformel rundboldkamp.

Mad/kage og drikkevarer medbringes.

Vi håber, at rigtig mange har lyst til at deltage.

Kontaktperson:

På gensyn og venlig hilsen Turudvalget, Jungshoved lokalforum

Onsdag 19. juni kl.19.00

Kom og vær med til at danse Les Lancier.

I år vil vi prøve med en ny " gammel" dans.

Mange har måske lært at danse Les Lancier i deres skoletid, men alle kan være med. Les Lancier er en dans, hvor vi danser 4 par sammen. Det er en stille og rolig herskabsdans. Vi lærer dansen undervejs, så man behøver ikke at have danset den tidligere.

Der vil være mulighed for at nyde sin medbragte mad, inden vi danser, så vi også kan få en hyggelig aften ud af det.

Med venlig hilsen

Grith Brygger 21 42 75 09

Lørdag 29. juni kl. 15.00- 16.30

Denne dag er der spillefolk i Folkeparken. Det bliver en hyggelig eftermiddag for alle aldre med folkemusik, dans og fællessang.

Medbring gerne kaffe/the og kage.

Tilmeld dig gerne til Torben Stade Nielsen:

torbenstadenielsen@gmail.com el. tlf. 22 78 59 70

Søndag 7. juli kl. 19.00-20.30

Sangaften i folkeparken med Rie Koch, en af DR P2's populære studieværter. Vi forsøger igen at samle en masse glade mennesker!

Vi mødes ved mastesejlet. Mogens og Bo pakker instrumenterne ud og Rie finder noterne frem. Medbragte stole og tæpper findes frem og SÅ SYNGER VI. Den megen sang kræver nok, at halsen plejes med medbragte forfriskninger, derfor holdes en pause i skønsangen.

Kontaktperson: Henning Delf Nissen tlf. 40 38 39 81

Søndag 21. Juli kl.14.00-15.30

Kom til en hyggelig eftermiddag med levende musik og glade sange ved Tine Besser og Morten Larsen i Madpakkehuset.

Medbring drikkevarer og evt. kage

Kontaktperson: Knud Jacobsen 21 22 55 25

Lørdag 27. juli kl.13.00- 16.00

"Krible-krable-dag" hvor vi indsamler og registrerer insekter med hjælp fra Brian Willum Petersen, som ved en masse om insekter og andre krible- krable dyr. Der bliver skattejagt, kreative aktiviteter, spil og bål med snobrød. Alle er velkomne til en lærerig og hyggelig dag. Medbring drikkevarer til eget brug og gerne bøtter og sommerfuglenet til at fange insekter i.

Tilmeld dig gerne sms 24 45 31 47 eller lisejacobsen1@gmail.com

Fredag 2. august kl.18.00

Grillaften i Folkeparken

Jungshoved skoles spiseklub byder på en hyggelig aften med sang og musik i Folkeparken. I løbet af aftenen vil Valborg underholde med et sjovt og anderledes gratis bankospil med gevinster.

Vi tænder op i grillen og steger kød og pølser. Der vil være salater og brød til kødet. Medbring: bord, stole, service, bestik, glas og drikkevarer. Pris 100 kr. pr. voksen og 50 kr.pr. barn (4 - 12 år)

Tilmelding nødvendig til: knudjacobsen@gmail.com el. tlf. 22 21 55 25

Fortsættes næste side...

SJOV SOMMER

Lørdag 10. august kl.10.00-14.00

Velkommen til Jungshoved Folkemarked

Det er nu blevet en tradition at holde folkemarked med fokus på samvær, leg og sjove aktiviteter hvert år 2.lørdag i august.

En dag med masser af aktiviteter for alle aldersgrupper, -lokale boder, dans, musik, teaterforestilling, teater workshop, besøg af spejdere, gamle brandsprøjter, skattejagt mm

Der sælges mad fra grill, øl, saftevand, kaffe, te og kage.

Du er velkommen til at medbringe egen madkurv.

Vi glæder os til at se jer d. 10. august, venlig hilsen arrangement- gruppen.

Kontaktperson: Knud Jacobsen 22 21 55 25

STADEPLADS PÅ JUNGSHOVED FOLKEMARKED:

Der er stor tilslutning til stadepladserne, men du kan stadig nå at få en plads, hvis du har noget, du vil sælge, vise frem eller optræde med. Skriv til Hanne Hansen på mail: hh4720@gmail.com el. tlf. 23462719 Det er gratis at deltage med en lokal bod, så kom og vis hvad du har af spændende ting. Der bliver også plads til børnelopper". Tilmelding nødvendig til Hanne Hansen: hh4720@gmail.com eller 23 46 27 19

Søndag 18. august kl. 10.00

Friluftsgudstjeneste under mastesejlet v. provst Jesper Larsen Svendsen.

Med deltagelse af Mandskoret ved Jungshoved kirke

Efter gudstjenesten serveres kaffe og kage.

- kom og mød dit menighedsråd.

Kontaktperson: Kirsten Thomsen, Jungshoved, formand for Menighedsrådet, 41414375

Det kan være en god idé at medbringe en stol og evt. bord til sommerens arrangementer.

Sjov Sommer i Folkeparken er støttet af:

**NORDEA
FONDEN**
Vi støtter gode liv

Læsertilbud til alle interesserede børn og voksne

Helge Bramsen, der bor i Stavreby, har tilbudt at være vores guide på denne tur. Helge er tidligere gymnasie- og idrætsskolelærer og har været engageret i Friluftsrådet og Geocenter Møns Klint som naturguide gennem 10 år.

Det er gratis at deltage i turen. Vi glæder os til at se jer.

Udflugt til Møns Klint og Liselund romantiske slot og park

Dato lørdag 28. september.

Turbeskrivelse 5,5 km spektakulær og rolig vandring i Klinteskoven ad den kuperede sti langs klinten. Vi nyder de flotte udsigter over den turkisblå Østersø, de hvide klinter, sensommerskoven og selvfølgelig hinandens selskab. Turleder Helge fortæller kortfattet og let forståeligt om Danmarks fødsel, livet i kridthavet for 65 mio. år siden, flotte fossiler fra den tid, dinosaurernes uddøen, de dramatiske klinter og den helt specielle flora, der er typisk for Østmøn.

Vel ankommet til Liselund Slot og park berettes om den meget romantiske historie, der ligger til grund for Nordens bedst bevarede parkanlæg fra romantikkens tid. Vi nyder freden i den smukke park.

Alle er velkomne. Man skal dog være i stand til at klare de 5,5 km i det bakkede terræn.

Mødested Hovedtrappen på Geocenter Møns Klint **kl. 09:30**

Transport Egne biler.

Det vil også være muligt at benytte Frøen t/r mod betaling. Der er 7 pladser i bussen. Plads bestilles ved tilmelding.

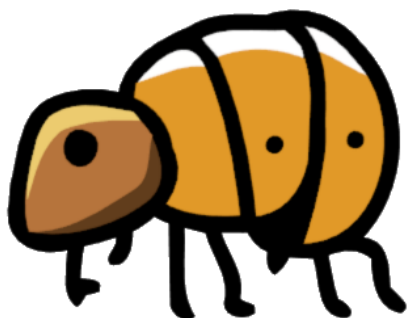
Transporttid: 1 time!

Medbring Fortæring til eget brug, drikke, praktisk tøj, gode travesko og en lille rygsæk til ovenstående.

Tilmelding Senest 25.9. til turlleder, Helge Bramsen helgebramsen@hotmail.com
el. tlf. 25 14 25 69

Jungshoved Forsamlingshus

HUSK VI HOLDER LOPPEMARKED LØRDAG 13.juli KL. 09:00 til 14:00.

Så er det snart tid til det årlige loppemarked ved Jungshoved Forsamlingshus.

Der vil være gode loppefund lige fra legetøj til mormors gamle syltekrukker, værktøj, møbler mv.

Udover gode loppefund vil der være mulighed for at købe lidt mad, kage, kaffe samt øl og vand.

Alle pengene fra loppemarkedet går ubeskåret til drift og vedligeholdelse af vores allesammens forsamlingshus.

Kom med og få en hyggelig dag i selskab med naboer og venner.

Vi håber selvfølgelig på, at dagen byder på sol fra en skyfri himmel, men i tilfælde af regn så hold øje med Jungshoved Facebook side, hvor evt. aflysning vil blive annonceret.

Vi glæder os til at se jer.

Med venlig hilsen Bestyrelsen.

Bladet kan købes i løssalg i gavl-
len på Jungshoved Skole, i Jungshoved Kirke og hos Boghandleren Tissot og Koch. Pris 30 kr.

Læs bladet online
[www. Jungshoved.net/](http://www.Jungshoved.net/)
tidligere numre

STØT BLADET

Store som små bidrag modtages med TAK

Konto nummer: 6140 0004064737. Skriv BIDRAG på indbetalingen.

Jordvarme-projekt fortsætter i mindre og billigere version

Efter et rundspørge til beboerne i Jungshoved By i januar/februar stod det klart, at der ikke var tilstrækkelig opbakning til at realisere et stort, fælles jordvarmeanlæg, som kunne forsyne hele Jungshoved By. Men heldigvis er cirka 19 boliger og Egnshuset (kommunen) stadig positive overfor et fælles jordvarme-projekt, og da de interesserede boliger ligger relativt tæt på skolen, bad arbejdsgruppen under Lokalforum vores rådgiver, Ulrik Jørgensen, om at regne på ny.

Beregningerne viste, at et mindre anlæg kan give endnu billigere varme end det store.

For en gennemsnitlig bolig på 130 kvm kommer det til at koste 1.580 kroner om måneden for varme og varmt vand (18.940 årligt). Hertil kommer et engangsindskud på 20.000 kroner pr. bolig (typisk krav fra finansieringsinstitutter).

De 1580 kroner dækker både afdrag på lånet (over 20 år), drift og vedligeholdelse af anlægget samt betaling af el til varmepumpen i gennemsnitsboligen. Det betyder, at man stort set kan få et moderne, klimavenligt varmeanlæg for samme pris, som man alene betaler for olien til sit gamle oliefyur, hvis man for eksempel bruger 1400 liter olie årligt (å 13 kroner).

Der er fortsat mulighed for at tilslutte sig projektet, hvis man bor tæt på skolen. Læs mere på www.jungshovedenergi.dk eller ring til arbejdsgruppen på 24452702.

Den tykke, røde linjer viser det centrale termonet, mens de tynde, røde linjer er rørføringer ud til enkelt-boliger. Det lyserøde felt angiver, hvor der skal graves jordvarmeslanger ned. Men bare rolig: I praksis bliver det kun under Forsyningens grund!

Nyt fra Jungshoved Skole

Tak for en hyggelig dag, da skolen holdt åbent hus 23.marts.

Det er altid en fornøjelse at se de mange aktiviteter og høre den livlige snak alle vegne. "Arbejdende værksteder" inspirerer, og mon ikke der kommer flere på holdene til næste sæson. Vi fik fint besøg af to brandbiler og en helt ny ambulance. Tak til de frivillige redningsfolk for en rigtig god oplevelse. Alicia blev vinder af skattejagten for børn, tillykke. Nogle hold slutter pr. 1.april, andre fortsætter til 1.maj og starter igen 1.oktober, når udlejningssæsonen slutter. Tak for en god sæson og på gensyn til alle.

På første sal i skolen har vi fået slebet og lakeret gulve, som er blevet så flotte. Det var et af ønskerne til vedligeholdelse, og nu kan vi arbejde videre med de næste opgaver. Der er arbejdsdag for alle brugere onsdag d.15.maj kl.9-13, en altid effektiv og hyggelig dag med arbejde ude og inde.

Alle ønskes en god sommer, pva styregruppen for egnshuset Jungshoved Skole, Lise.

Fra kreaværkstedet

VELKOMMEN

Til H. C. Andersens Verden, en oase af sommer, samvær og eventyrlige oplevelser.

Her kan du opleve teaterforestillinger, kreativitet og aktiviteter for hele familien i den skønne natur nær Præstø.

Efter at Corona næsten havde taget livet af den populære teaterpark, har vi rystet posen og genopstår i et nyt og mere bæredygtigt format.

På det smukke Jungshoved lige syd for Præstø har H. C. Andersens Verden til huse. Med udsigt over smukke marker, enge og skov ligger Præstø Fjord og skaber en guldalderamme for teaterparken. Her har H. C. Andersen gået tur og skabt de allerbedste af sine eventyr. Et eksempel er "Nattergalen", som ofte spilles i parken. Og hvis man er helt stille og venter længe nok, synger den virkelige nattergal også under besøget.

Oplevelserne i parken er for hele familien. Vores teaterforestillinger er lavet, så de henvender sig til alle aldre. Hvem kan ikke til stadighed lægge øre til et af H. C. Andersens eventyr? Nej vel....

I workshoppen sørger Tanja for, at alle kan være med. Med pailletter og limpistol kreeres underfundige og skønne ting og sager. Og også de voksne sidder tit og forsvinder i alle Tanjas ideer og materialer.

Du kan også gå på opdagelse i Kunstammeret. Her er der små legehuse og udklædning. Du kan også prøve dukketeatret eller finde et stille sted og tegne en tegning.

På slotspladsen kan du slås med svær og gå på stylder, og hvis du er virkelig god, kan du gå på stylder og slås med sværd samtidig. Vi har mange kropslige aktiviteter.

Hele H. C. Andersens Verden er på eget ansvar. Er du under 12 år skal du have en voksen med, som du kan dele alle oplevelserne med.

Tanja og Birger byder dig velkommen til tre timer med oplevelser og nærvær.

Åbningstider: 1.juli til 21. juli 2024 11.00 til 14.00

se mere på www.hcandersensverden.dk

VINDERE AF VORDINGBORG KULTURPRIS 2018

Årets gang på Fuglsanggård

Det har været et helt fantastisk præmieår på Fuglsanggård. Rigtig mange glade, forventningsfulde, nysgerrige og positive kunder har lagt vejen forbi.

Det er ikke nogen hemmelighed, at jordbærrene virkelig kan friste, men hele sommeren har vi haft rigtig mange kunder. TAK til alle jer der har lagt vejen forbi.

Vores julemarked var også rigtig godt besøgt. Også TAK for det - og så håber vi at se jer igen til jul.

Men inden vi når så langt, har vi en dejlig lang sommer foran os, og vi vil lige løfte sløret for, hvad der kommer til at ske, og lidt om hvad vi har plan-

lagt for sommeren.

Der er lagt masser af kartofler og sået ærter i stor stil. Om vejrguderne vil, er de klar samtidig med jordbærrene. Tomater og agurker er sat til spire, og i år forsøger vi også med lidt chili og peberfrugter. Vi har planlagt rigtig meget til "syltefolket", rødbeder, asier, drueagurker og dild i store mængder. Vi forsøger også med gulerødder, spinat, bladbede, grønkål, broccoli, forskellige squash, krydderurter og MASSER af blomster.

Gårdbutikkens sortiment er udvidet med øl fra Møns Bryghus, Gin og snaps fra Isle of Møn, sennep fra Nordbohandelen på Nyord, produkter fra North by Heart.

Der er stadig de gode kendte ting fra Velfærdskød i fryseren, salater fra Sydvesthavens og lækre oste i køle-

skabet. På hylderne er der fortsat masser af sylt fra egen produktion og græs- og blomsterfrø til ethvert formål.

Nyhederne i år!!!:

Det bliver muligt at købe brød i gårdbutikken. Til en start i weekenderne. Vi har indledt et samarbejde med Michelle fra "Præstø Bagværk" om at levere lækker morgenbrød. Vi har ikke helt lagt os fast på hvordan det bliver, men følg med på hjemmesiden, så opdaterer vi, når vi ved mere.

Der bliver cafe med mulighed for køb af lækre kager, kaffe og the, på nogle få lørdage. Dette er også i samarbejde med "Præstø Bagværk".

Surprise!!!! Det er lidt hemmeligt endnu, men vi er gået i køkkenet for

at eksperimentere med at lave en dejlig is, med bær fra egen produktion. Vi tror på, at den kan komme i butikken i løbet af sommeren.

Vigtige datoer til sommer:

15. juni og 13. juli vil der være cafe/afternoon-the på Fuglsanggård i samarbejde med "Præstø Bagværk".

Følg med på vores hjemmeside for at se øvrige arrangementer. Vi har mange ideer til forskellige events, men ikke ret mange ligger fast endnu.

Vi glæder os til at se jer igen i år

Christian og Lotte

Fuglsanggård

www.fuglsanggaard.info

eller ring til os på

Christian: 23 93 60 09

Lotte: 25 68 46 46

Bladet kan købes i løssalg i gavlen på Jungshoved Skole, i Jungshoved Kirke og hos Boghandleren Tissot og Koch. Pris 30 kr.

Nyt fra Pensionistforeningen

Kære medlemmer

Foråret er over os, og særlig bøgen synes særlig smuk på dette tidspunkt af året.

Vores generalforsamling 23. april 2024 forløb i god ro og orden. Vi takkede Eliteholdet for at lave traktementet for os. Ligeledes sagde vi pænt tak og farvel til vores formand Holger Christensen, som ikke ønskede genvalg. Jette Madsen blev valgt ind som bestyrelsesmedlem og dermed var der en ledig suppleantplads som blev besat af Hanne Rasmussen. Bestyrelsen har efterfølgende konstitueret sig som følger:

- Formand: Jette Madsen
- Næstformand: Valborg Schubert
- Kasserer: Dorte Stochholm
- Sekretær: Søs Henriksen
- Medlem: Helle F. Hansen
- 1. Suppleant: Trine Sisbo
- 2. suppleant: Hanne Rasmussen

Som en meget positiv nyhed kan bestyrelsen fortælle, at vi igen i år har fået tilskud fra Vordingborg kommune.

SÆT X KALENDEREN

- **Kør-selv tur til Oringe Museum 13. juni 2024**
Bestyrelsen har arrangeret en hyggelig kør-selv tur til Oringe Museum 13. juni, kl. 10.30.

På Museet er der spændende effekter, som fortæller den lokale psykiatrihistorie om regions- og amtshospitalet og giver et spændende indblik i, hvordan mennesker med psykiske

sygdomme er blevet behandlet igennem tiden. Det er muligt efter museumsturen at besøge gartneriet, og efterfølgende er der frokost på restaurant Snekken (3 stk. smørrebrød eksklusiv drikkevarer).

Prisen for hele herligheden er 150 kr. pr. person.

Tilmeldig skal ske senest 6. juni til Dorte på telefon 24 62 84 48

Samkørsel kan eventuelt arrangeres, hvis behov oplyses ved tilmelding.

– **Markedsdag i Folkeparken 10. august 2024**

Du kan møde pensionistforeningen på den årlige markedsdag i Jungshoved Folkepark, hvor vi sælger kaffe, te, juice og dejlig kage. Alle er hjertelig velkommen til en hyggelig familiedag i det grønne.

– **Høstfest 9. september 2024**

Vi prøver noget helt nyt!

Bestyrelsen arrangerer en kør-selv tur til Thorsvang 9. september kl. 13 med middag og underholdning. Det koster 265 kr. pr. person eksklusiv drikkevarer.

Vær opmærksom på, at der er begrænset antal pladser, og at pladserne derfor tildeles efter først-til-mølle princippet. Tilmeldig skal ske aller senest 23. august til Dorte på telefon 24 62 84 48

Samkørsel kan eventuelt arrangeres, hvis behov oplyses ved tilmelding.

– **Banko**

Bestyrelsen afholder vinterbanko:

7. oktober, 4. november, 2. december, 6. januar, 3. februar, 3. marts. Afslutningsbanko er den 7. april 2025. Vi trækker aflysning af julebanko den 2. december tilbage, og håber at I har lyst til at komme og julehygge et par timer med os.

Vi arbejder på en fælles efterårstur og når vi har styr på de nærmere detaljer melder vi det straks ud.

Vi glæder os til at se så mange af jer igennem året som muligt til fælles hygge og samvær, Mange glade forårshilsner på vegne af bestyrelsen

Jette Madsen

Formand

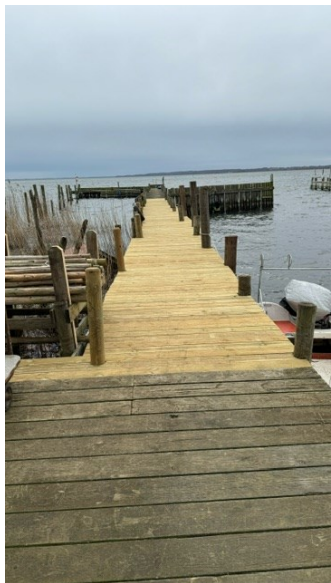
Efter stormen - sejler Røret igen

Efter Stormfloden 20.oktober 2023

Da stormfloden rigtig rasede på kysterne af Sydøstsjælland og Møn, 20. oktober 2023, ud på eftermiddagen og natten over, med østlig vind og vindstyrker på 20-30 m/s i en højvandssituation med vandstand 1,7 m over normalen, så var der ingen til stede, som havde oplevet noget lignende.

Ikke så mærkeligt, da sidste stormflod af lignende karakter fandt sted i 1904. På havne med broer og moler vendt mod øst blev skaderne umådelige. Særlig Præstø havn og Rødvig havn blev skadet, men mange små havne derimellem rantes også.

På Jungshoved har der været meget omtale af oversvømmelserne i sommerhusområdet ved Roneklint, men set med de lokale søfarendes øjne gik især Stavreby, Sandvig og Nyord ikke fri. Moler og træbroer, der vendte mod øst og syd, blev kraftigt beskadiget; men reparationerne er heldigvis nået langt, allerede i april. Der udføres et beundringsværdigt arbejde af de frivillige, som driver havnene. Postbåden Røret

Ny bro i Stavreby

af Nyord kan således se frem til en ny sejlads-sæson med anløb af de intime og udpræget lokalkoloristiske små havne Stavreby, Jungshoved Kirkehavn og Sandvig, hvor den gamle postbåd fra 1902 "Røret" med forkærlighed lægger til for at muliggøre lokalbefolkningens og turisternes behov for udflugter over vandet til "den anden side", som jo er øen Nyord med dens atmosfære og (nu) tre gode spisesteder eller til stranden i Ulvshale eller (for cyklister) helt til Stege.

I modsat retning er det selvfølgelig Møn-og Nyordboere, som skal sejles over til det naturlige og rolige Jungshoved og Sydsjælland, som også byder på gastronomi (udover naturoplevelser), både i Stavreby og Sandvig - hvis ikke cyklister tager hele turen til Præstø.

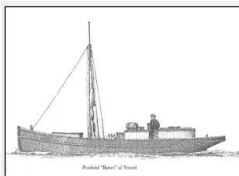
Postbåden Røret blev "kun" skadet for 75.000 kr. under stormfloden, og var reelt gået helt fri, hvis ikke stormen fra øst ovenpå 1,7 m højvande havde formået at rive trosserne over til flere skibe ved siden af Røret. Disse skibe lå i nattens løb og raspede hinanden, så der i alt blev skader for ca. 750.000 kr. på dem, udover skader på Nyord havn for anslået 300.000 kr

Men her, som på de andre havne, må man se fremad, idet der ellers ingen nye indtægter bliver til drift af havnene. Postbåden Røret ligeså. Vi skal ud på vandet og indfri en mængde menneskers udflugtsønsker, med eller uden cykel. Røret ligger indtil maj på Stege Skibs- og Bådebyggeri Aps og får repareret skaderne efter stormen, men også andre skader fra "tidens tand". Men derefter er vi klar til mange sejlads i vores lokale og smukke farvande. Dog mangler vi søfolk - frivillige!!!

Se fartplan på de næste sider

Se fartplan, turmuligheder og booking ved at scanne QR koden.

Rørets fartplan 2024 (Time Table)

Obs: Nye muligheder for udflugt. Tag cyklen med til Møn eller Sydsjælland. Eller lej hele skibet.

Bring a bike for a round, or rent the entire ship

TIRSDAGE I SKOLEFERIEN (Tuesdays during school holidays, 2. juli - 13. august)

Afg. Departure	Fra From	Ank. Arrival	Til To
9:30	Nyord*	10:05/10:15	Kalvehave/Camping Mønbroen
10:05/ 10:15	Kalvehave/ Camping Mønbroen*	10:55	Stege
11:00	Stege	11.45	Nyord
13:00	Nyord - tur helt tæt på (close to) Lindholm	13:50	Nyord
14:00	Nyord	14:45	Stege
15:00	Stege	15:45/15.55	Camping Mønbroen/ Kalvehave
15:45/ 15:55	Camping Mønbroen/ Kalvehave	16:30	Nyord

TORSDAGE (Thursdays) 4. juli – 22.august

Afg. Departure	Fra From	Ank. Arrival	Til To
9:30	Nyord*	10:15	Jungshoved Kirke
10:30	Jungshoved Kirke*	11:15	Nyord
11:30	Nyord	12:15	Stege
12:30	Stege - tur helt tæt på (close to) Lindholm	13:20	Stege
14:00	Stege	14:45	Nyord
15:00	Nyord*	15:45	Jungshoved K. *
16:00	Jungshoved Kirke *	16:45	Nyord*
17:00	Nyord *	17:45	Stege*
17:50	Stege *	18:30	Nyord*

SØNDAGE (Sundays) 30. juni - 25. august

Afg. Departure	Fra From	Ank. Arrival	Til To
9:30	Nyord*	10:15	Jungshoved K
10:30	Jungshoved K*	11:15	Nyord
11:30	Nyord	12:15	Stavreby
12:30	Stavreby	13:00	Sandvig
13.15	Sandvig	13.45	Nyord
14:30	Nyord*	15.15	Stavreby
15:30	Stavreby*	16.15	Nyord
16.30	Nyord*	17:00/17:30	Sandvig/Jungshoved
17.45	Jungshoved K*	18.30	Nyord

***) Sejles kun mod forudgående bestilling! / Afternoon, only after booking in advance!**

EXTRA

Biosfære-ture: Onsdage (Wednesdays) kl.15-18 den 17/7, 24/7, 31/7, 7/8, 14/8, 21/8: Udflugt 150 kr. fra Nyord ud i Møn-Nyord Biosfære områdets farvande (local water); d.v.s. Ulvshaleløbet eller Ægholm Rende samt Lindholm eller Bøgestrømmen.

Den 31/7 til Petersværft eller Tærø Rundt 200 kr, gerne passagerer fra Kalvehave og camping Mønbroen. Min. 8 passagerer.

Sildemarked i Stege første fredag-lørdag i sept: Korte ture ud på bugten kl.11+13+14:

50 kr, børn 25 kr

Gyldne Dage i Præstø 2' weekend i september, ture ud på fjorden kl.11-15

50 kr, børn 25 kr

Takster: 70 kr for en overfart, børn 6-18 år 1/2 pris, cykel 30 kr.

Fri medlemssejlads tirsdage og torsdage mod 10 kr til diesel pr.passager.

Lej (rent the ship) Røret 600 kr pr.time + diesel. (min. 2.t., efter 2 t 500 kr.pr.time) "Kirke"-overfart med rabat.

Også booking til urnesejlads, bryllup, fødselsdage mv.

Book selv via QR-koden herunder; Self booking by use of the QR-code:

Også Booking og pladsbestilling: telf. og SMS 20 87 51 38

Stavreby Havn.

Havnefest lørdag 3. 8. 2024 kl. 18:00 Nyt koncept: medbring selv mad. Der bliver tændt op i den store grill til fri afbenyttelse. Pris 250 kr. pr næse inkl. levende musik v/Ole.

Fri bar: øl, vin, irish coffee, breezer og sodavand. Kom og hyg jer.

Tilmelding senest 27.7. på mobilnr. 0499rf.

Hilsen *Sussi*

Bladet kan købes i løssalg i gavlen på Jungshoved Skole, i Jungshoved Kirke og hos Boghandleren Tissot og Koch. Pris 30 kr.

Scan QR koden for at se tidligere numre af bladet Jungshoved

STØT BLADET

Store som små bidrag modtages med TAK
Konto nummer: 6140 0004064737. Skriv
BIDRAG på indbetalingen.

Udsigt fra Jungshoved Slotsbakke af Leif Madsen ©
Læs artiklen om kunstneren på side 16 i dette nummer

Ung havørn over Bøgestrømmen 2023

Henrik Hansen ©

Det dufter lysegrønt at græs

Når dette blad udkommer, er mange i gang med at lægge sidste hånd på ferieplanerne, om det så er en tur til sommerhuset, på vej ind til lufthavnen eller en tur med toget til familien i Jylland, eller noget helt fjerde.

Og forhåbentlig med godt sommervejr i vente, dvs. en passende blanding af solskin og regn, ikke noget med lange tunge regnperioder eller tørke, der svider det hele af, og så man pludselig må aflyse Sct. Hansbålet.

For det er, som om naturen svarer igen på vores forbrug, vores udslip, vores trængen os frem overalt. Vi bygger flot, vi bygger stort, vi bygger nyt, entreprenørmaskiner hjælper os godt i gang, og endnu noget vild natur bliver asfalteret eller bebygget. Ja, vi breder os, naturen bliver mindre, dyrenes plads bliver også mindre,

arterne bliver færre, diversiteten skrumper.

Vi breder os og forbruger, og naturen svarer altså igen. Med mer' regn, mer' blæst, mer' varme, mer' usikkerhed og med mer' bekymring for fremtiden.

Men sommer er det, og den vil vi allerhelst nyde, være ude i, og gerne til langt ud på aftenen. Og for en stund helst uden alt for mange bekymringer.

Carl David af Wirsén, (1842-1912)

For at sætte stemningen vil jeg bede læseren om at tænke på sommersalmen, der er skrevet af svenskeren Carl David af Wirsén *'En vänlig grönskas rika dräkt'*, som i Johannes Johansens fordanskning er blevet til salmen: *'Det dufter lysegrønt af græs'*. Den kan man finde i salmebogen eller i højskolesangbogen.

Kirke og menighedsråd

Wirsen var ud af en gammel svensk adelsslægt, der bl.a. talte en forfader, som var medlem af det svenske statsråd, og selv gjorde han karriere som litteraturanmelder, og i den egenskab var han meget kritisk overfor den nye –og ofte samfundskritiske - litteratur, som den kom til syne hos de norske digtere Bjørnstjerne Bjørnson, Henrik Ibsen, sin landsmand Strindberg, og bl.a. hos danske Holger Drachmann. Selv var han konservativ i sit syn på litteraturen. I en lang periode og indtil sin død var han også sekretær i Det svenske Akademi.

Salmen er Wirsens mest kendte. Den udkom i 1889 i en bog med kristne digte. Med komponisten Waldemar Åhlens melodi fra 1933 blev salmen hurtigt folkeeje, og er til dato en af de oftest spillede melodier i de svenske medier.

Johannes Johansens gendigtning

Johannes Johansens gendigtning af Wirsens salme blev til *'Det dufter lysegrønt af græs'*. Han har her bevaret originalens sommerkædet. Det er en skildring af naturen, og der er en harmoni i salmen, som ligger så langt fra den moderne bekymring på naturens vegne.

Det er som en sommerdag, vi står midt i, og allerede i det første vers får vi at vide, at det også er Guds natur,

vi er i. Sommeren *'i grøft, mark og enge'*, og vi er, hvor *'klit og næs er'*, der *'kysSES'* af vinden, ikke noget med blæsevejr og storm! Det er hele naturen, der besynges, med alle landskaberne, og overalt er Gud med.

Og læg mærke til det lille ordspil: *'og vinden kysser næs og klit/ og reder urtesenge'*! Det er morsomt: for vi reder også vores senge og sover sødt, men naturen har altså også sine *'senge'*, nemlig *'urtesenge'*, som *'vinden'* altså *'reder'*.

Vi synger om fuglenes sommersang, ja, som passer deres unger, deres reder, men deres sang er også en pris til skaberkraften. Og vi bliver mindet om *'blomsterfloreTS farvepragt'*, som selv den mægtige og hovedrige kong Salomon, ikke kan måle sig med. Efter historien i Det gamle Testamente var han lige så rig, som han var vis.

Ja, naturen prises, og vi bliver mindet om den gamle profet Esajas – der med *'alt kød må dø/ hver blomst bliver frø'*, at alting således har en tid, men ordet fra Gud vil blomstre evigt. Vi er i salmen i Guds varetægt - både i Guds natur og i efterlivet.

Evigt er det ord, som Jesus er. *'EvigT'*, fordi det er tidløst. *'Jesus Kristus er det ord, der skaber liv af døde'*. Og alle disse udtryk for sommerlivet, hvor det hele blomstrer, hvor der er frodigt og lyst, og rigt og mangfoldigt, det bliver i salmen et billede på evig-

heden.

Salmen er også her tillands blevet meget populær og synges ofte og gerne. Dens optimisme og troen på den gode Gud, oplever vi måske som en modvægt til den tristesse og pessimisme på naturens vegne, som vores tid er ramt af.

Salmer og krisetider

Men salmen her vil noget andet, ligesom salmer generelt. Salmer er ikke protestsange, salmer skælder ikke ud, er ikke satiriske, men henviser til noget, der er 'større' end os selv og de problemer, som vi tumler med. Det, der er 'større', er i salmernes verden netop Gud eller Kristus.

Og sådan har salmerne altid fungeret i krigstider, i tider med epidemi og andre katastrofer. Og vores største digtere har skrevet deres bedste ting, netop når det har været hårdest. Kingo skrev i slutningen af 1600-tallet og har oplevet svenskekrigene og dermed de kolossale udfordringer for at redde landet.

Brorson lever frem til 1764 og har sunget trøst ind i sine sognebørn, bl.a. med den kendte *'Op, al den ting, som Gud har gjort'*. Salmen er en refleksion over den store stormflod ved Jyllands vestkyst i 1634, hvor mere end 8000 mennesker menes at være omkommet. Denne stormflod gik også hårdt ud over Ribe-egnen, hvor

Brorson var biskop.

Guds alfaderlighed, som det kommer til udtryk i salmens kendte vers 2: *'Gik alle konger frem på rad/ i deres magt og vælde de mægted' ej det mindste blad/ at sætte på en nælde'*, skal Brorsons konge have været meget begejstret og for den trøst, den er udtryk for.

Dette blot for at nævne et par eksempler på, at hvor der er krisetid, der synger man også salmer.

Med optimismen og forventningen til den danske sommer i *'Det dufter lysegrønt af græs'* ønskes alle hermed en rigtig god sommer, en behagelig ferie og med godt samvær med ens nære og alle andre.

Sommerhilsen og -ferie:

Når dette blad udkommer, er det blevet sommer. Alle ønskes en glædelig sommer med afslapning, glæden over de varme dage, grillen der tændes i haven, og ferien, som man måske skal ud på. Lykke og glæde til det hele.

Jeg holder ferie i tre uger fra 1. juli - 21. juli. Desuden har jeg friweekend 17.-18. august. I mine ferier afløses jeg af sognepræst Hans Jørgen Kronsgaard. Tilsvarende afløser jeg ham i hans ferie, som falder i aug. og sept.

Alle ønskes en glædelig sommer.

Torben Møllenbach

Kirke og menighedsråd

Valg til menighedsrådet tirsdag 17. september

Selve valget

14. maj blev der afholdt informationsmøde i hele landet, hvor det lokale menighedsråd orienterer om det arbejde, der foregår der. Jungshoved menighedsråd fortalte om det, som vi har arbejdet med i indeværende periode, bl.a. om:

- at omdanne kirkegården til både en begravelsesplads og et rekreativt område
- et stort naturprojekt med at omstille kirkens jord til et naturområde til glæde for blomster, bier og fugle
- arrangementer, afholdte og kommende-
- Kommunikation, herunder kirkens hjemmeside
- kirkens økonomi
- den nye messehagel, indre renovering af kirken og nyt varmeanlæg i kirken

Vi håber, at nogle kandidater har fået lyst til at indtræde i Jungshoved Kirkes menighedsråd. Det kræver blot, at du møder op 17.9 og melder dit kandidatur. Vi får brug for 3 medlemmer og mindst 1 suppleant.

Bliv en del af et værdifuldt fællesskab

I menighedsrådet er man fælles om en sag – at skabe og drive kirke i sognet. Det giver et fællesskab, der går på tværs af alder, køn, baggrund og kompetencer.

Få indflydelse

Sæt retningen for din kirke. Du har en vigtig stemme i dialogen om alt fra kirkeliv og aktiviteter til kirkens økonomi og vedligeholdelse. Kirken er i gennemsnit i kontakt med 70 procent af alle folkekirkemedlemmer på et år, og som menighedsrådsmedlem er du med til at sætte retningen.

Bliv en del af folkekirkens lokale demokrati

Som menighedsrådsmedlem repræsenterer du sognets folkekirkemedlemmer og skaber gode vilkår for kirken lokalt. Du vil opleve, at der både blandt menighedsrådsmedlemmerne og menigheden som helhed vil være forskellige synspunkter og holdninger til, hvordan den danske folkekirke skal være.

Hvis du vil vide mere, så ring/skriv til mig, Kirsten Thomsen, 41414375/
kirstenthomsen1@outlook.dk

Jungshoved Kirkes nye messehagel

Jungshoved Kirke råder over to messehagler, som begge er i en noget miserabel forfatning, hvorfor vi i menighedsrådet for halvandet år siden tog initiativ til at få fremstillet en ny messehagel. Som nævnt i sidste nummer af bladet var det derfor en stor glæde, at vi i november 23 modtog en bevilling fra A.P. Møller og hustru Chastine Mc-Kinney Møllers fond til almene formål på 120.000 kr. til brug for fremstilling af en ny messehagel til Jungshoved Kirke.

Messehaglen som klædestykke kan føres tilbage til tiden før Kristi fødsel. Hagelen var ganske simpelt pæne folks overtøj og blev, da den omkring år 600 efter Kristi gik af mode, til en gejstlig dragt som præsten anvendte – og anvender.

Grafiker og tekstilkunstner Vibe Krogager, Roneklint, har designet den nye messehagel,

og væver Berthe Forchammer har vævet stoffet, som her ses ankommet til Selskabet for Kirkelig Kunst. De går nu i gang med at brodere og montere messehaglen. På billedet ses brodeuse Lizzie Damgaard. Nederst på billedet ses også det røde stof som messehaglen skal have på den anden side.

Der stilles specielle krav til kirketekstiler. En messehagel skal indgå i kirkerummets helhed, det vil sige være i samspil med tekstiler som antependiet og kirkerummets øvrige æstetik. Man skal også indtænke, at messehaglen skal kunne ses på afstand, så udsmykningen skal være enkel, men have et stærkt udtryk. Den skal inspirere til billedannelser. Derudover skal en messehagel fremstilles i en rigtig god kvalitet, i lødige materialer, fordi den skal holde form og farver længe.

Korsmotivet er det såkaldte Lorrainekors, med to tværgående bjælker. Korset har fået sit navn efter hertugen af Lothringen, Godefroy de Bouillon, der bar det på sit banner, da han i år 1099 var med til at indtage Jerusalem. Lorrainekorset blev benyttet af de første kristne menigheder. Det blev også Jeanne d'Arcs symbol, og i 1940 blev korset symbol for det frie Frankrig, som et modbillede til tyskernes hagekors.

Vi glæder os til at fortælle mere om processen i næste nummer af bladet.

Pengeblokken

– kollekten som en del af den visuelle liturgi

I 1213 påbød pave Innocens 3. opstilling af pengeblokke (indsamlingsbøsser) i kirkerne til indsamling af offergaver. En pengeblok består oftest af en udhulet egestamme, som er jernbeslået - det er den, der er opstillet til højre for udgangen til våbenhuset i Jungshoved Kirke også. Jeg har ikke kunnet finde nogen beskrivelse eller tidsfæstelse af den, men ud fra billeder af andre pengeblokke vil jeg antage, at den er

fra 1700-tallet. Den underste del er dog af nyere dato. Jeg har spurgt graver Poul Hansen, om han kender nogle historier om pengeblokken, og han fortæller, at den engang blev stjålet og smidt i noret, og at en fisker fandt den og bragte den tilbage.

Når pengene i kisten klinger, straks sjælen ud af skærsilden springer. Nogenlunde sådan lyder en gammel afladsformaning i den katolske kirke; tanken om at man kan betale sig til en bedre skæbne i det hinsides med klingende mønt, denne "noget-for-noget" praksis gjorde Luther op med ved at sige, at Gud gav frelsen til menneskene "gratis", hvis de blot troede på ham. Det var ikke muligt selv at gøre sig fortjent til frelse heller ikke gennem gaver til de fattige. Den slags gaver skulle fremover udspringe af sand næstekærlighed i stedet for egoistiske bekymringer om egen frelse. Fattigforsorgen, der i middelalderen var blevet varetaget af kirken, skulle efter reformationen varetages af kongen og staten, men det var dog kun de såkaldt værdigt trængende i sognet, som via præsten kunne få del i pengene; det vil sige dem, der bar det tilkendte tiggertegn på tøjet. Men behovet var stort, og donationer fra private var en afgørende del af forsorgen. Donationskulturen var indlejret i samfundet, for både høj og lav gav almisser til værdigt trængende, både som en

Kirke og menighedsråd

hverdagspraksis og som led i højtidsfejring og private fester, hvor mad, klæder og penge blev uddelt til de fattige, som stod udenfor.

Fattigtavle fra Sankt Peders kirke i Næstved (1633). På tavlen ses til venstre en kirkebygning og til højre en krøbling med sin stok og en tiggerskål. Teksten ovenover forklarer dels, hvorfor man skal give penge til sin kirkebygningens vedligehold, dels hvorfor man skal give til de fattige. Teksten lyder: "De fattige hjælp i deres nød, så velsigner Gud dit daglige brød, thi aldrig har jeg set den forladt, som frygter Gud og gør godt". Pointen er helt tydelig: dem, som giver til de fattige belønnes af Gud.

Foto: Jens Olsen, Museum Sydøstdanmark

I kollekten samler vi ind til andre end os selv.

Folkekirken har holdt fast ved at

samle ind til forskellige velgørende og kirkelige formål i de kirkebøsser, der står ved udgangen i alle kirker. Mange små sogne samler dog ikke ind ved hver gudstjeneste, men nøjes med at lave indsamling et par gange om året. Oftest ved høst-, jul- og påsketid. Det indsamlede beløb går til forskellige og mere landsdækkende formål, fastsat af folkekirken. Måske er det dette manglende lokale fokus, der har reduceret kollekten i højmesseliturgien til, at der er en tendens til at ignorere indsamlingsbøssen, når man forlader kirken.

I stedet slutter mange op om de store landsindsamlinger, f.eks. Folkekirkenes Nødhjælp. Her i foråret samlede op mod 10.000 frivillige ind til mennesker ramt af krig og katastrofer. I alt blev der lagt 11,5 millioner kr. i bøsserne. Indsamlinger er blevet professionaliseret og benytter flere platforme, også sociale medier. Men den øgede konkurrence mellem indsamlingsorganisationer har også medført, at mange føler, at opfordringen til at donere er blevet mere aggressiv, både på gaden og i telefonen.

Per Østergaard Jacobsen, der er ekstern lektor ved Handelshøjskolen i København, CBS, har analyseret bevæggrundene for 50.000 danskeres bidrag til velgørenhed. Ifølge ham kan danskerne deles ind i fire grupper.

Kirke og menighedsråd

de aktive givere udgør 6-8 % af befolkningen. De er dedikerede til at gøre en forskel og giver i snit op til tre gange så meget som andre. Mange er også tilknyttet kirkelige organisationer.

dem, der ingenting giver udgør 25 % af alle voksne danskere

de situationsbestemte tænkere ikke generelt over at give til gode formål, men alligevel finder de penge frem, når der står en ved døren med en raslebøsse

dem der søger aflad for at lette deres dårlige samvittighed. De ser at verden er ond og bliver typisk sponsor for et barn, køber en ged, eller giver et månedligt bidrag – så er deres samvittighed i orden.

At give er ikke et spørgsmål om overskud, men om princip

De store beløb, der indsamles både af indsamlingsorganisationer og mere private indsamlinger på de sociale medier til kræftsyge, dem der er ramt af en ulykke skæbne, et lokalt arrangement osv., kunne tyde på, at donationskulturen stadig er indlejret i samfundet. Men er det et udtryk for næstekærlighed? Vi har i hvert fald til dels mistet forbindelsen mellem højmessens liturgi og diakonien, forstået som kirkens omsorg for medmennesket, som traditionelt er en af kirkens kerneopgaver. Velfærdssamfundet har ændret vores menneskesyn, så vi ikke længere ser på dem, der har det svært med anerkendelse. I stedet møder vi dem med krav om, at der skal ydes noget for at få noget. Kirken repræsenterer en modkultur, for her er budskabet stadig noget for ingenting – eller nåde for ingenting.

Kirsten Thomsen

23.juni Skt. Hans aften

v. Jungshoved Kirke

Kl. 20 gudstjeneste v. Torben Møllenbach efterfulgt af kaffe og lagkage i Rejsestalden

kl. 21.30 tændes bålet, og der vil være musikalsk underholdning

Søndag 18. august 10.30

Udendørs gudstjeneste i Folkeparken

Prædikant: provst Jesper Larsen Svendsen

Med deltagelse af Jungshoved Kirkes mandskor

Efter gudstjenesten er menighedsrådet vært ved et kaffebord.

Tirsdag 17. september Valg til menighedsrådet

Lørdag den 21. september Sognetur (mere om det i næste nummer)

Torsdag 26. september. kl. 19-21

i Rejsestalden

Foredrag og sangaften med forfatter og salmedigter Iben Krogsdal

Iben Krogsdal er oprindelig uddannet billedkunstner. Siden blev hun ph.d. i religionsvidenskab fra Aarhus Universitet.

I 2010 debuterede hun som salmedigter og har siden udgivet en række skønlitterære bøger, salmer og salmedigte.

Sideløbende med sit forfatterskab har Iben Krogsdal forsket i moderne danskeres tro og livsopfattelse.

Søndag 6. oktober kl. 15

i Jungshoved Kirke

Koncert med Erik Grip og Henrik Grunde

Erik Grip og Henrik Grunde (klaver) spiller og synger sange og salmer af Jens Rosendal, (1932-2023)

Med sin sang "Du kom med alt det der var dig" – også kaldet "Forelskelsessangen" – har Jens Rosendal forenet mennesker på tværs af generationer og sat ord på, at størst af alt er kærligheden! Både når livet er smukt, og når livet udfordrer.

Praktiske oplysninger

Fødsel: Jordmoderen sender automatisk besked om en fødsel til sognepræsten, som registrerer fødslen og moderen får besked i sin e-Boks. Er moderen gift, registreres manden samtidig som faderen. Er forældrene ikke gift, skal faderen via borger.dk afgive en omsorgs- og ansvarserklæring. Den skal sendes til sognepræsten på en af tre måder: Digitalt udfyldt via MitID på borger.dk senest 28 dage efter fødslen. På papirblanket senest 28 dage efter fødslen. Blanketten kan printes ud på borger.dk Efter afgørelse fra Familierethuset, som er godkendt før barnets fødsel

Dåb / navngivning: Et barn skal have et navn senest 6 måneder efter fødslen enten ved dåb i kirken eller ved navngivning. Ønsker man barnet døbt, henvender man sig til den præst i hvis sogn, man ønsker sit barn døbt. Ved en dåb skal der være en gudmor eller gudfar samt mindst to faddere. Forældrene må gerne være skrevet op som faddere. Ønsker man ikke sit barn navngivet ved dåb, skal man via borger.dk indtaste det ønskede fulde navn for sit barn. Herefter indføres navnet i kirkebog og folkeregister, og man får besked i sin e-Boks.

Dåbsattest:

Kan rekvireres hos den nærmeste sognepræst eller kordegnkontor uanset hvor man er døbt.

Dødsfald:

Besked om dødsfald retter man til sognepræsten, eventuelt via en bedemand. Bisættelse eller begravelse aftaler man med sognepræsten. Ønskes afdødes aske spredt over åbent hav, er reglen, at dette kun kan imødekommes, når der foreligger en underskrevet erklæring fra afdøde eller en tro-og loveerklæring fra nærmeste pårørende

Derudover henvises der til kirkens hjemmeside <https://www.jungshovedkirke.dk>

Dåb

Konfirmation

Bryllup

Begravelse

Praktiske oplysninger

Kontakt:

Sognepræst (kirkebogsfører)

Torben Møllenbach, Rekkendevej 39, Allerslev, 4720 Præstø

Tlf. 55 99 60 17 Mail: torm@km.dk

Træffetid alle dage efter aftale

Mandag er præstens fridag

Graver

Poul Hansen, Hovmarken 4, 4720 Præstø

Tlf. 51 14 28 80 Mail: jungshovedkirke@gmail.com

Mandag er graverens fridag

Formand for menighedsrådet

Kirsten Thomsen, Stavreby Strandvej 26, 4720 Præstø

Tlf. 41 41 43 75 Mail: kirstenthomsen1@outlook.dk

Kirkeværge

Bent Pedersen, Jungshovedvej 65 B, 4720 Præstø

Tlf. 24 80 08 32 Mail: bent10101950@gmail.com

Derudover henvises der til kirkens hjemmeside <https://www.jungshovedkirke.dk>

Kirkebil:

Kirkebilen kører til alle højmesser, dvs. gudstjenester kl. 10.30. Er der kun én gudstjeneste i pastoratet (Allerslev og Jungshoved sogne), kører kirkebilen til denne uanset tidspunkt.

Delebusen "Frøen" kører til gudstjenesterne kl.10.30 i Jungshoved Kirke for dem, som ønsker det. Tilmelding er nødvendig på tlf.: 24 80 08 32, gerne på sms, senest på dagen inden kl. 09. Afgang fra hjemmet ca. 9.45, og tilbagekørsel ca. 12.15 (efter kaffen). Pris for kørslen: 0 kr.

Kirkebilen kan også bestilles til alle kirkelige arrangementer i Allerslev Præstegård og Jungshoved Rejsestald. Det koster 5 kr. at benytte kirkebilen, der kører fra begge sogne og fra Præstø. Man skal tilmelde sig dagen før inden kl. 12 hos Dan Taxi, Vordingborg, 70 25 25 25 eller 88 70 06 40.

Gudstjenester juni – oktober

Dato	Søndag	Jungshoved	Allerslev
23. juni	4. s. e. trin.	Sct. Hans 20.00	10.30
30. juni	5. s. e. trin.	Ingen	9.00: HJK
7. juli	6. s. e. trin.	9.00: HJK	Ingen
14. juli	7. s. e. trin.	Ingen	10.30: HJK
21. juli	8. s. e. trin.	9.00: HJK	Ingen
28. juli	9. s. e. trin.	9.00	Ingen
4. aug.	10. s. e. trin.	10.30	9.00
11. aug.	11. s. e. trin.	Ingen	14.30: Ugledige
18. aug.	12. s. e. trin.	10.30: Provsten Folkeparken	Ingen
25. aug.	13. s. e. trin.	Ingen	9.00
1. sept.	14. s. e. trin.	Ingen	Høstgudstjeneste 10.30
8. sept.	15. s. e. trin.	Høstgudstjeneste 10.30	Ingen
15. sept.	16. s. e. trin.	10.30	Ingen
22. sept.	17. s. e. trin.	Ingen	9.00
29. sept.	18. s. e. trin.	10.30	Ingen
6. okt.	19. s. e. trin.	Ingen	10.30
10. okt.		19.00 Aftengudstjeneste	
13. okt.	20. s. e. trin.	Ingen	9.00: HJK
20. okt.	21. s. e. trin.	10.30	Ingen
27. okt.	22. s. e. trin.	Ingen	9.00

HJK: sognepræst Hans Jørgen Kronsgaard

Jungshoved kalender juni – oktober

Sø	9.jun.	14.00-16.00 Jungshoved Folkepark. Udendørs spil og leg for alle aldre. Side 36
To	13.jun.	10.30 Pensionistforeningen. Kør-selv tur til Oringe Museum. s. 46
On	19.juni.	19.00 Jungshoved Folkepark. Kom og vær med til at danse Les Lanciers. Side 36
Sø	23.jun.	20.00 Jungshoved kirke. Gudstjeneste & 21.30 Skt. Hans bål på engen v. Slotsbanken. Side. 63
Lø	29.jun.	14.00-16.00 Jungshoved Folkepark. Folkemusik, dans og fællessang. Side 36
Sø	30.jun.	Røret starter sejlads t/r Jungshoved - Nyord Side 50
Ma	1.jul.	11.00-14.00 H.C. Andersens Verden åben fra 1.7.-21.7 side 43
Sø	7.jul.	19.00-21.00 Jungshoved Folkepark. Syng sammen med Rie Koch. Side 37
Lø	13.jul.	9.00- 14.00 Jungshoved forsamlingshus. Loppemarked. Side 40
Sø	21.jul.	14.00- 15.30 Jungshoved Folkepark. Sang og musik med Tine og Morten. Side 37
Lø	27.jul.	13.00-16.00 Jungshoved Folkepark. Krible-krable-dag for børn og voksne. Side 37
Fre	2.aug.	18.00 Jungshoved Folkepark. Grill-aften, musik og underholdning. Side 37
Lø	3.aug.	18.00 Stavreby havn. Havnefest. Side 53
Sø	4.aug	Loppemarked i Stavreby. Side 6
Lø	10.aug.	10.00-15.00 Jungshoved Folkepark. Jungshoved Folkemarked. Side 38
Sø	18.aug.	10.30 Jungshoved Folkepark. Friluftsgudstjeneste. Side 38
Lø	24.aug.	10.00 Jungshoved kirke, travetur Jungshoved Rundt. Side 31
Ma	9. sep.	13.00 Pensionistforeningen. Høstfest på Thorsvang. Side 47
Ti	17. sep.	Valg til menighedsråd. Side 58
To	26.sep.	19.00-21.00 Rejsestalden. Foredrag og sangaften med Iben Krogsdal. Side 64
Lø	28.sep.	09.30 Udflugt til Møns Klint og Liselund. Side 39
Sø	6.okt.	15.00 Jungshoved kirke. Koncert med Erik Grip og Henrik Grunde. Side 64